

علوم
ریاضی
و فنی

پنجمین دوره اختصاصی

دوازدهم ریاضی

آزمون ۷ فروردین ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات

ردیف	نام	نام	تعداد	مواد امتحانی
۱	نیما	علی	۵۰	ریاضی پایه
۲	سید	علی	۵۰	هندسه ۱
۳	سید	علی	۵۰	هندسه ۲
۴	سید	علی	۵۰	آمار و احتمال

جمع‌بندی به روش سه روز یک‌بار در دوران طلایی نوروز

دوران طلایی نوروز فرصت مناسبی برای شروع دوران جمع‌بندی اول برای کنکور ارديبهشت است. بهترین روش برای درس خواندن در این دوران جمع‌بندی به روش سه روز یک‌بار است. کتاب‌های زرد ۸ دوره کنکور داخل کشور و زرد ۴ دوره کنکور خارج از کشور و همین‌طور کتاب‌های ۸ آزمون جامع پایانی و جمع‌بندی دوازدهم و پایه منابع اصلی شما خواهند بود.

آزمون «۷ فروردین ۱۴۰۴» اختصاصی دوازدهم ریاضی

نحوه پرسش

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۵۰ سؤال

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال
ریاضی پایه	۲۰	۱-۲۰
هندرسه ۱	۱۰	۲۱-۳۰
هندرسه ۲	۱۰	۳۱-۴۰
آمار و احتمال	۱۰	۴۱-۵۰
جمع کل	۵۰	۱-۵۰

پذیده‌آورندگان

نام درس	نام طراحان
ریاضی پایه	کاظم اجلالی- داود بوالحسنی- افشنین خاصه‌خان- سینا خیرخواه- طاهر دادستانی- محمد زنگنه- کیان کریمی خراسانی محمد رضا کشاورزی- محمد گودرزی- مهسان گودرزی- حامد معنوی- مهرداد ملوندی- نیما مهندس- علیرضا ندافزاده غلامرضا نیازی- جهانبخش نیکانم
هندرسه و آمار و احتمال	امیرحسین ابومحبوب- عباس الهی- علی ایمانی- سید محمد رضا حسینی فرد- افشنین خاصه‌خان- کیوان دارابی مصطفی دیداری- سوگند روشنی- علیرضا شریف خطیبی- فرشاد صدیقی- فر- هون عقیلی- شبیم غلامی- مهرداد ملوندی نیلوفر مهدوی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	ریاضی پایه	هندرسه	آمار و احتمال
گزینشگر	علیرضا ندافزاده	امیرحسین ابومحبوب	امیرحسین ابومحبوب
گروه ویراستاری	سید ماهد عبدی	امیرحسین ابومحبوب مهرداد ملوندی	امیرحسین ابومحبوب
ویراستاران و تبلیغات	محمد پارسا سبزه‌ای	محمد پارسا سبزه‌ای	محمد پارسا سبزه‌ای
مسئول درس	مهرداد ملوندی	سرژ یقیازاریان تبریزی	سرژ یقیازاریان تبریزی
مسئلند سازی	سمیه اسکندری	سجاد سلیمی	سجاد سلیمی
ویراستاران مستندسازی	معصومه صنعت کار- علیرضا عباسی زاهد- محمد رضا مهدوی		

گروه فنی و تولید

مهرداد ملوندی	مدیر گروه
نرگس غنی‌زاده	مسئول دفترچه
مسئل دفترچه، الهه شهبازی	مدیر گروه: محیا اصغری
	گروه مستندسازی
	فرزانه فتح‌الهزاده
	حروف‌نگار
	سوران نعیمی
	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳- تلفن: ۰۶۱-۶۴۶۳

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ریاضی ۱ و حسابان ۱: کل کتاب

۱- فرض می‌کنیم x_1, x_2, x_3, x_4 دو ریشهٔ معادله $x^2 - 12x + A = 0$ باشند. اگر x_1, x_2, x_3, x_4 دو ریشهٔ معادله $x^2 - 3x + B = 0$ باشند، کدام می‌تواند باشد؟

۲ (۲)

۲ (۱)

۱۸ (۴)

-۱۲ (۳)

۲- حاصل عبارت $\frac{x^4 + x^3 + 1}{x^2 + x + 1}$ به ازای $x = \sqrt{2} + 1$ کدام است؟

 $5 + \sqrt{3}$ (۲) $3 + \sqrt{2}$ (۱) $3 + 2\sqrt{2}$ (۴) $5 + 3\sqrt{3}$ (۳)

۳- دو سهمی $y = a(x-b)^2 + c$ و $y = x^2 - 4x + 7$ نسبت به خط $y = 2$ قرینه‌اند. مقدار $a+b+c$ برابر با کدام است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

۰ (۴) صفر

-۲ (۳)

۴- اگر α و β ریشه‌های معادله $(2\beta - 1)x^2 - 3\alpha x + \alpha = 0$ باشند، کمترین مقدار $\alpha\beta$ کدام است؟

-۰/۵ (۲)

-۰/۱ (۱)

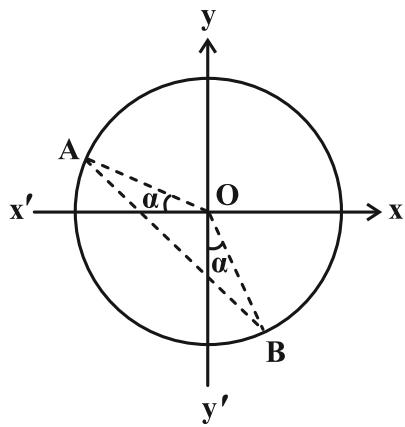
۰/۱ (۴)

۰/۵ (۳)

محل انجام محاسبات

۵- در دایرهٔ مثلثاتی زیر، طول وتر AB برابر با $\sqrt{\frac{2}{5}} \sin^3 \alpha + \cos^3 \alpha$ می‌باشد. مقدار $\sin^3 \alpha + \cos^3 \alpha$ کدام است؟

$$\frac{3\sqrt{5}}{5} \quad (1)$$

$$\frac{9\sqrt{5}}{5} \quad (2)$$

$$\frac{3\sqrt{5}}{25} \quad (3)$$

$$\frac{9\sqrt{5}}{25} \quad (4)$$

۶- اگر $\frac{\pi}{3} < \alpha < \frac{2\pi}{3}$ ، آن‌گاه حاصل $\sin 3\alpha$ ، $\cos(2\alpha - \beta) = \frac{\sqrt{2}}{2}$ و $\sin(\alpha + \beta) = \frac{1}{3}$ برابر کدام است؟

$$\frac{\sqrt{2}-4}{6} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}-3}{6} \quad (1)$$

$$\frac{-4-\sqrt{2}}{6} \quad (4)$$

$$\frac{-3-\sqrt{2}}{6} \quad (3)$$

۷- اگر $a \neq 0$ و $b \neq 0$ و $f = \{(-1, 3a-b), (2, a+b)\}$ یک تابع ثابت و g یک تابع همانی باشد، حاصل $(g/f)(a/b)$ کدام است؟

$$2 \quad (2)$$

(1) صفر

$$1 \quad (4)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (3)$$

۸- چند عدد طبیعی در دامنهٔ تابع $f(x) = \sqrt{\frac{x^2 - 5x + 6}{[\frac{1}{4}x] - 1}}$ قرار ندارند؟ ([ ]، نماد جزو صحیح است).

$$4 \quad (2)$$

(1)

$$6 \quad (4)$$

(3)

۹- اگر $f(x) = \sqrt{x}$ و $g = \{(1, 1), (0, 2), (1, 4), (-2, \sqrt{2}), (4, -1)\}$ کدام است؟

$$-\frac{2}{3} \quad (2)$$

$$-\frac{3}{2} \quad (1)$$

$$\frac{4}{3} \quad (4)$$

۳) صفر

۱۰- برد تابع $f(x) = (\frac{1}{3})^{|-x|+x}$ شامل چند عدد صحیح است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است).

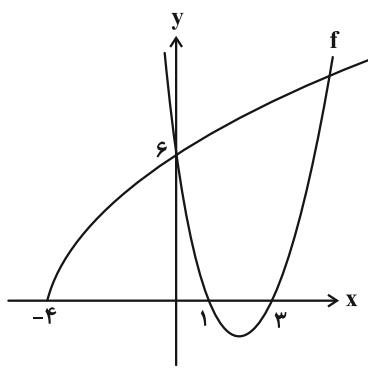
$$1 \quad (2)$$

۱) هیچ

$$3 \quad (4)$$

۲) ۳

۱۱- در شکل زیر، نمودار سهمی f و تابع $g(x) = a\sqrt{x+b}$ رسم شده‌اند. اختلاف ریشه‌های معادله $fog(x) = 6$ کدام است؟

$$2 \quad (1)$$

$$\frac{9}{4} \quad (2)$$

$$\frac{16}{9} \quad (3)$$

$$3 \quad (4)$$

۱۲- تابع $f(x) = \frac{x}{2}(\frac{x}{2} + 1) + \frac{1}{4}$ را با دامنه $x \geq -1$ در نظر بگیرید. اگر $g(x) = 2\sqrt{x} - 4$ باشد، معادله $f^{-1}og^{-1}(x) = 4$ چند ریشه دارد؟

دارد؟

$$2 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

۱) ۳
۲) ۴ فاقد ریشه

$$1 \quad (3)$$

۱۳- در معادله $x^3 - \frac{1}{x^3} = 4(x - \frac{1}{x})$ مجموع مجذور ریشه‌ها کدام است؟

۴ (۲)

۳ (۱)

۸ (۴)

۶ (۳)

۱۴- معادله $\sqrt{x+1} + 2 = 2\sqrt{x+2}$ چند جواب دارد؟

۱ (۲)

(۱) هیچ

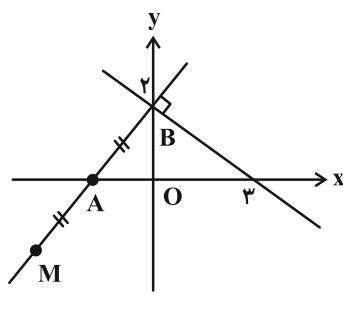
۳ (۴)

۲ (۳)

۱۵- معادله $a\sqrt{x} = |x-4| - 1$ دارای ۴ جواب است. مجموعه مقادیر a کدام است؟

 $(0, \frac{1}{2})$ (۲) $(0, \frac{1}{4})$ (۱) $(\frac{1}{2}, 1)$ (۴) $(\frac{1}{4}, 1)$ (۳)

۱۶- در شکل زیر فاصله M تا مبدأ مختصات کدام است؟ ($MA = AB$)

 $\frac{5}{3}$ (۱) $\frac{10}{3}$ (۲) $\frac{5}{4}$ (۳) $\frac{7}{3}$ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۷- چند عدد صحیح در نامعادلهای $-3 \leq \log_{\frac{1}{2}}(3x-1) \leq -1$ صدق می‌کنند؟

۳ (۲)

۲ (۱)

۵ (۴)

۴ (۳)

۱۸- حد تابع $f(x) = a[\frac{1}{x}] - b\frac{(x-1)}{|x^2-1|}$ در $x=1$ برابر ۳ است. حاصل $a+b$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است).

۱ (۲)

(۰) صفر

-۳ (۴)

-۱ (۳)

۱۹- حاصل حد $\lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{(\sqrt{5+x}-3)(\sqrt{5-x}-1)}{x^2+[-2x]x+16}$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است).

- $\frac{1}{12}$ (۲) $\frac{1}{12}$ (۱)- $\frac{1}{24}$ (۴) $\frac{1}{24}$ (۳)

۲۰- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{1-\cos 4x}{x^4}, & x < 0 \\ a, & x = 0 \\ \frac{c\sqrt{x}}{\sqrt{16+\sqrt{x}}-4b}, & x > 0 \end{cases}$ پیوسته باشد، حاصل $f(0)$ کدام است؟

۴ (۲)

۲ (۱)

۱۶ (۴)

۸ (۳)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

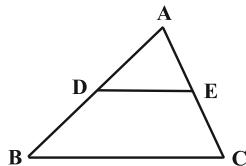
هندسه ۱ : کل کتاب

۲۱ - برای اثبات حکم «از یک نقطه غیرواقع بر یک خط نمی‌توان بیش از یک عمود بر آن خط رسم کرد» از کدام نوع استدلال استفاده می‌شود؟

- (۱) استدلال استقرایی   (۲) اثبات مستقیم   (۳) اثبات غیرمستقیم   (۴) مثال نقض

۲۲ - چند مثلث ABC متمایز با اطلاعات $AB = 10$ و $AC = 12$ و $AH = 8$ و ارتفاع BC ، می‌توان رسم کرد؟

- (۱) یک   (۲) دو   (۳) چهار   (۴) هیچ

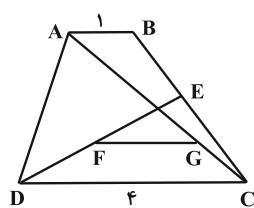
۲۳ - در مثلث ABC، پاره خط DE که دو سرش روی اضلاع AB و AC واقع هستند با ضلع BC موازی است. اگر $DE = 5$ ، $DB = 3$ و $EC = 2$ و محیط ذوزنقه ADEC با محیط مثلث DECB برابر باشد، اندازه ضلع BC چقدر است؟

$$4\sqrt{2} + 1$$

$$5\sqrt{2}$$

$$3(\sqrt{2} + 1)$$

$$\frac{5\sqrt{3}}{2}$$

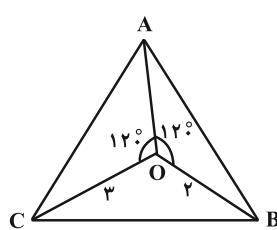
۲۴ - در ذوزنقه زیر، نقاط E و F به ترتیب وسط BC و DE هستند. اگر $AC = 4CG$ باشد، اندازه FG کدام است؟ ($FG \parallel CD$)

$$1/5$$

$$2/25$$

$$2$$

$$1/75$$

۲۵ - در مثلث ABC شکل زیر، اگر $\hat{C} = 60^\circ$ باشد، اندازه پاره خط OA چقدر است؟

$$4$$

$$5$$

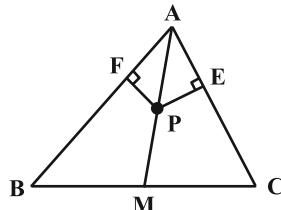
$$3/5$$

$$4/5$$

محل انجام محاسبات

۲۶- در مثلث زیر، نقطه P روی میانه AM واقع است و $\frac{PE}{PF} = 2$ ، حاصل کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۱)

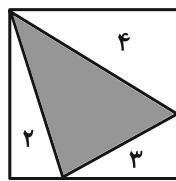
$\frac{7}{4}$ (۲)

۲ (۳)

$\frac{5}{2}$ (۴)

۲۷- در مربع زیر، مساحت مثلث‌های گوشه‌ای درون آن نوشته شده است. مساحت مثلث رنگ شده چقدر است؟

۵ (۱)

۶ (۲)

۷ (۳)

۸ (۴)

۲۸- صفحه‌ای گذرا از قطر یک مکعب، در برخورد با آن، سطح مقطعی به شکل لوزی و به ضلع ۵ واحد پیدید آورده است. مساحت این

لوزی چقدر است؟

$10\sqrt{6}$ (۴)

۲۰ (۳)

$5\sqrt{10}$ (۲)

$12\sqrt{3}$ (۱)

۲۹- حجم حاصل از دوران شش‌ضلعی منتظم ABCDEF به طول ضلع ۲، حول امتداد قطر AD کدام است؟

12π (۴)

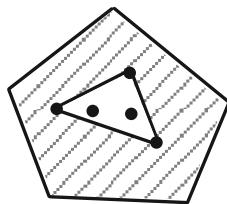
8π (۳)

9π (۲)

6π (۱)

۳۰- درون پنج‌ضلعی شبکه‌ای زیر، ۱۱ نقطه وجود دارد و نقاط مرزی و درونی مثلث شبکه‌ای، روی شکل مشخص شده است. اگر

مساحت قسمت رنگی برابر ۱۱ باشد، تعداد نقاط مرزی این پنج‌ضلعی کدام است؟

۵ (۱)

۷ (۲)

۹ (۳)

۱۱ (۴)

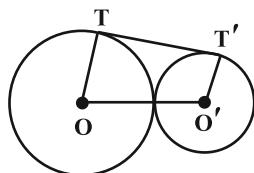
محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هندسه ۲: کل کتاب

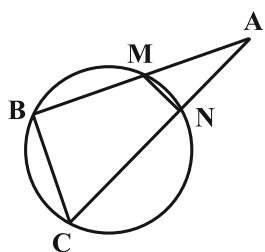
-۳۱- دو دایره $O(O', R)$ و $C'(O', 2R)$ مماس بیرونی‌اند و TT' مماس مشترک خارجی آن‌ها است. اگر مساحت ذوزنقه $O'T'O' T$ برابر $\sqrt{2}$ واحد مربع باشد، طول TT' برابر کدام است؟

(۱) $2\sqrt{2}$

(۲) ۴

(۳) $3\sqrt{2}$ (۴) $\frac{9}{4}$

-۳۲- در دایره شکل زیر، $MN = \frac{12}{\gamma}$ و $NC = 5$ ، $AM = 2$ ، $AN = 3$ ، اندازه وتر BC چقدر است؟

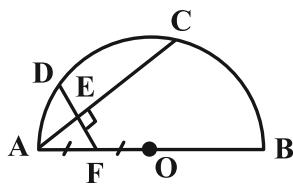
(۱) $4/\gamma$ (۲) $3/\gamma$

(۳) ۵

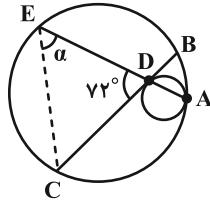
(۴) ۶

-۳۳- در نیم‌دایره زیر به قطر AB ، پاره خط DF بر وتر AC عمود است. اگر $EF = 3$ ، $DE = 6$ و نقطه F وسط شعاع OA قرار گرفته

باشد، اندازه شعاع دایره کدام است؟

(۱) $6\sqrt{5}$ (۲) $8\sqrt{3}$ (۳) $5\sqrt{6}$ (۴) $8\sqrt{2}$

-۳۴- در شکل زیر، دو دایره در نقطه A مماس درون بوده و وتر BC از دایره بزرگ‌تر در نقطه D بر دایره کوچک‌تر مماس است.

اگر $\widehat{AB} = 30^\circ$ باشد، زاویه α چند درجه است؟

(۱) ۴۵

(۲) ۴۸

(۳) ۵۱

(۴) ۵۴

محل انجام محاسبات

۳۵- تبدیل‌های بازتاب، انتقال، دوران و تجانس در کدام ویژگی مشترک‌اند؟

- (۱) همگی دارای نقطه ثابت تبدیل هستند.
 (۲) جهت شکل‌ها را حفظ می‌کنند.
 (۳) شبی خط‌ها را حفظ می‌کنند.
 (۴) اندازه زاویه‌ها را حفظ می‌کنند.

۳۶- دو نقطه A(۲, ۱)، B(۷, ۲) در صفحه مختصات مفروض‌اند. اگر نقطه متغیر P روی خط $y = x$ قرار داشته باشد، کمترین طول

خط شکسته APB کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) $\sqrt{41}$ (۴) $\sqrt{43}$

۳۷- در مثلث ABC داریم $\hat{A} = 90^\circ$ و $\hat{B} = \hat{C}$ ، مقدار $AC = 2BC$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{\sqrt{5}}$ (۲) $\frac{2}{\sqrt{5}}$ (۳) $\frac{1}{\sqrt{10}}$ (۴) $\frac{2}{\sqrt{10}}$

۳۸- در مثلث ABC به طول اضلاع AB = ۸، AC = ۹ و BC = ۵، نقطه D روی ضلع BC به گونه‌ای انتخاب شده که مساحت مثلث

ABC، دو برابر مساحت مثلث ADC است. فاصله نقطه D از وسط ضلع AC کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) $\sqrt{5}$ (۳) ۳ (۴) $\sqrt{10}$

۳۹- در مثلث زیر $\hat{A}BD = \hat{ADB}$ و $\hat{B}AD = \hat{DAC}$ چقدر است. طول پاره‌خط AD

۴۰- مساحت مثلث ABC با طول اضلاع ۵، ۷ و $\sqrt{39}$ کدام است؟

- (۱) ۳۵ (۲) $\frac{35\sqrt{3}}{2}$ (۳) $\frac{35}{2}$ (۴) $\frac{35\sqrt{2}}{4}$

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار و احتمال: کل کتاب

۴۱- گزاره (p $\Leftrightarrow$ q) $\vee$ (p $\Rightarrow$ q) $\sim$ هم ارز کدام یک از گزاره های زیر است؟

$p \vee \sim q$ (۲)

$p \vee q$ (۱)

$\sim p \vee \sim q$ (۴)

$\sim p \vee q$ (۳)

۴۲- مجموعه اعداد طبیعی یک رقمی چند زیرمجموعه شامل عدد ۶ دارد به طوری که تفاضل بزرگ ترین و کوچک ترین عضو آن برابر ۵ باشد؟

۴۸ (۲)

۴۰ (۱)

۶۴ (۴)

۵۶ (۳)

۴۳- اشتراک متمم مجموعه (A $\cup$ (B $\cap$ A))' $-$ ((A $-$ B) $\cup$ B') با کدام مجموعه زیر، برابر A $\cap$ B است؟

B' (۲)

A (۱)

A' (۴)

B (۳)

۴۴- سه تاس سالم را می اندازیم، چقدر احتمال دارد که مجموع اعداد ظاهر شده فرد باشد و دقیقاً دو تاس مثل هم ظاهر شده باشند؟

$\frac{11}{36}$ (۲)

$\frac{5}{24}$ (۱)

$\frac{3}{8}$ (۴)

$\frac{7}{27}$ (۳)

محل انجام محاسبات

۴۵- از مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ یک زیرمجموعه غیر تهی به تصادف انتخاب می کنیم. اگر شانس انتخاب هر زیرمجموعه با

بزرگ ترین عضو آن متناسب باشد، احتمال آن که زیرمجموعه $\{2, 3\}$ انتخاب شود، چقدر است؟

$$\frac{2}{43} \quad (2)$$

$$\frac{4}{129} \quad (1)$$

$$\frac{1}{45} \quad (4)$$

$$\frac{1}{43} \quad (3)$$

۴۶- با جایه جایی حروف a, e, b, c, d به تصادف کلمه ۷ حرفی ساخته ایم. اگر هیچ دو حرف یکسانی کنار هم نباشند، با چه

احتمالی، کلمه با حرف a شروع می شود؟

$$\frac{3}{4} \quad (2)$$

$$\frac{3}{5} \quad (1)$$

$$\frac{3}{8} \quad (4)$$

$$\frac{3}{7} \quad (3)$$

۴۷- دو ظرف داریم که در ظرف اول ۳ سبب قرمز و ۲ سبب سبز و در ظرف دوم ۳ سبب سبز و ۴ سبب وجود دارد. دو سبب از

هر ظرف به تصادف خارج می کنیم، احتمال آن که سبب های خارج شده از ظرف اول همنگ و سبب های خارج شده از ظرف دوم

غیر همنگ باشند، چقدر است؟

$$\frac{9}{35} \quad (2)$$

$$\frac{7}{32} \quad (1)$$

$$\frac{8}{35} \quad (4)$$

$$\frac{5}{33} \quad (3)$$

محل انجام محاسبات

۴۸- جدول فراوانی تعدادی داده به صورت زیر است. اعداد a, b, c, d چهار عدد فرد یک رقمی و غیرتکراری هستند که از کوچک به بزرگ (چپ به راست) مرتب شده‌اند. دو تا از این اعداد را با عدد زوج بعد از خود و دو تا از آن‌ها را با عدد زوج قبل از خودشان جایگزین می‌کنیم به‌طوری که اعداد دسته جدید همگی مثبت و یک رقمی و غیرتکراری باشند. میانگین دسته اول

x	3	6	10	4
فراوانی	a	b	c	d

۰/۵ (۲)

۰/۲۵ (۱)

چقدر از میانگین دسته دوم بیشتر است؟

۱ (۴)

۰/۷۵ (۳)

۴۹- انحراف از میانگین شش داده به صورت $(0, 0, -1, -1, -2, 1, 3)$ و همچنین مُد این داده‌ها برابر ۵ می‌باشد، ضریب تغییرات این

شش داده کدام است؟

$$\frac{\sqrt{6}}{3} (۲)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{3} (۱)$$

$$\frac{\sqrt{6}}{9} (۴)$$

$$\frac{1}{\sqrt{3}} (۳)$$

۵۰- از یک جامعه آماری، نمونه‌ای ۱۰۰ عضوی انتخاب کرده‌ایم. اگر بازه اطمینان بیش از ۹۵ درصد میانگین جامعه به

صورت $[13/32, 14/68]$ باشد، مقدار واریانس جامعه کدام است؟

۲/۵۶ (۲)

۳/۶ (۱)

۱/۶ (۴)

۱/۸ (۳)

محل انجام محاسبات

علوم
ریاضی
و فنی

دفترچه اختصاصی - ۲

دوازدهم ریاضی

آزمون ۷ فروردین ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	قا شماره
فیزیک ۱	۳۰	۵۱	۸۰
فیزیک ۲			
شیمی ۱	۳۰	۸۱	۱۱۰
شیمی ۲			

آزمون «۷ فروردین ۱۴۰۴» اختصاصی دوازدهم ریاضی

تغییر سوال

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه
تعداد کل سوالات: ۶۰ سؤال

شماره سؤال	تعداد سؤال	نام درس
۵۱-۸۰	۳۰	فیزیک
۸۱-۱۱۰	۳۰	شیمی
۵۱-۱۱۰	۶۰	جمع کل

بدید آورندگان

نام طراحان	نام درس	نقاد
مهران اسماعیلی-حسین الهی-عبدالرضا امینی-نسب-زهره آقامحمدی-علی برزگر-علیرضا جباری-مسعود خندانی محسن سلامی وند-محمد رضا شریفی-مهدی شریفی-مصطفی کیانی-محمد مقدم-محمد کاظم منشادی امیر احمد میرسعید-سیده ملیحه میرصالحی-مجتبی نکویان	فیزیک	
امیرعلی بیات-محمد رضا پور جاوید-سعید تیزرو-مسعود جعفری-محمد رضا جمشیدی-امیر حاتمیان-امیر مسعود حسینی پیمان خواجه مجید حمید ذبیحی-یاسر راش-روزبه رضوانی-حسین شاهسواری-رسول عابدینی زواره-محمد عظیمیان زواره محسن مجنوی-هادی مهدیزاده-حسین ناصری ثانی	شیمی	

گزینشگران و ویراستاران

شیمی	فیزیک	نام درس
ایمان حسین نژاد	مصطفی کیانی	گزینشگر
حسین شاهسواری محمد حسن محمدزاده مقدم آرش ظریف یاسر راش احسان پنجه شاهی	بهنام شاهینی زهره آقامحمدی حسین بصیر ترکمنور	گروه ویراستاری
ماهان فرهمندفر	سینا صالحی ماهان فرهمندفر	ویراستاران رتبه برتر
امیرعلی بیات	حسام نادری	مسئول درس
امیر حسین توحیدی	علیرضا صامدیون خواه	مسئتدسازی
حسین داودی محسن دستجردی آتیلا ذاکری	ابراهیم نوری سجاد بهارلویی سید کیان مکی	ویراستاران مستندسازی

گروه فنی و تولید

مهرداد ملوندی	مدیر گروه
نرگس غنیزاده	مسئول دفترچه
مسئول دفترچه: الهه شهبازی	گروه مستندسازی
مدیر گروه: مهیا اصغری	فرزانه فتح‌اله زاده
سجاد بهارلویی	حروفنگار
سید کیان مکی	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۳۱-۶۴۶۳

وقت پیشنهادی: ۴۵ دقیقه

فیزیک ۱ و فیزیک ۲: کل کتاب

۵۱- کدام یک از یکاهای زیر با بقیه متفاوت است؟

$N \cdot m^2$ (۴)

$Pa \cdot m^3$ (۳)

J (۲)

$\frac{kg \cdot m^2}{s^2}$ (۱)

۵۲- یک نیمکره خالی با چگالی $6000 \frac{kg}{m^3}$ ، شعاع خارجی 10 cm و شعاع داخلی R داریم. اگر نیمکره را از آب پر کنیم، جرم مجموعه $10 / 75 \text{ kg}$ می‌شود. شعاع داخلی نیمکره (R) چند سانتی‌متر است؟ ($\pi = 3$ و $\rho_{\text{آب}} = 1000 \text{ kg/m}^3$)

۷/۵ (۴)

۲/۵ (۳)

۱۰ (۲)

۵ (۱)

۵۳- از عبارت‌های زیر چند مورد نادرست است؟

الف) اگر مقداری جیوه را روی سطحی شیشه‌ای برشیزیم، جیوه روی سطح شیشه را تر می‌کند.

ب) کشش سطحی در مایع‌ها، نوعی نیروی همچسبی بین مولکول‌های مایع است.

پ) نیروی دگرچسبی، نیرویی است که مولکول‌های یک ماده را به سوی مولکول‌های ماده مجاور می‌کشد.

ت) وقتی یک لوله موبین که داخل آن چرب شده است را وارد یک ظرف آب کنیم، سطح آب درون لوله از سطح آب درون ظرف پایین‌تر قرار می‌گیرد.

۴ (۴)

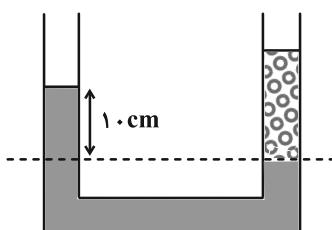
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۴- در لوله U شکل زیر، آب و روغن در حال تعادل می‌باشند. اگر $2/5$ سانتی‌متر از روغن موجود در شاخه سمت راست را برداشته و به ستون سمت چپ اضافه کنیم، پس از رسیدن به تعادل، اختلاف سطح آزاد روغن در دو شاخه برابر با چند سانتی‌متر می‌شود؟

(سطح مقطع دو شاخه با هم یکسان است، $\rho_{\text{آب}} = 1 \frac{g}{cm^3}$ و $\rho_{\text{روغن}} = 0.8 \frac{g}{cm^3}$)

۷/۵ (۱)

۱/۵ (۲)

۱۰ (۳)

۶ (۴)

۵۵- جسم A داخل مایعی به چگالی ρ_1 غوطه‌ور و داخل مایعی به چگالی ρ_2 ، شناور می‌ماند. اگر جسم B که چگالی آن $\frac{3}{2}$ برابرچگالی جسم A و جسم C که چگالی آن $\frac{1}{2}$ برابر چگالی جسم A است، داخل مایع‌های با چگالی ρ_1 و ρ_2 قرار گیرند، کدام موارد الزاماً صحیح‌اند؟الف) جسم B در مایع ρ_1 تنهشین و در مایع ρ_2 غوطه‌ور می‌شود.ب) جسم B در مایع ρ_1 تنهشین می‌شود و ممکن است در مایع ρ_2 شناور شود.

پ) جسم C در هر دو مایع شناور می‌شود.

ت) جسم C در مایع ρ_2 شناور می‌شود ولی در مایع ρ_1 ممکن است غوطه‌ور شود.

۴) الف و ت

۳) ب و ت

۲) ب و پ

۱) الف و پ

محل انجام محاسبات

۵۶- آهنگ شارش آب ورودی به لوله‌ای برابر با $\frac{m^3}{s}$ است. اگر تندي آب ورودی به لوله $\frac{m}{s}$ و تندي آب خروجی $\frac{m}{s}$ باشد، قطر

دهانه بزرگ‌تر لوله چند متر است؟ (جريان آب به صورت لایه‌ای و پایا است و $\pi = 3$)

(۵) ۴

(۱۰) ۳

(۵ $\sqrt{2}$) ۲(۱۰ $\sqrt{2}$) ۱

۵۷- بردار سرعت حرکت جسمی به جرم 2 kg در SI به صورت $\vec{j} = 8\hat{i} + 6\hat{j}$ است. پس از مدتی بردار سرعت حرکت این جسم تغییر کرده و به $\vec{j} = 5\hat{i} - 7\hat{j}$ در SI می‌رسد. کار برایند نیروهای وارد بر این جسم در این مدت چند ژول است؟

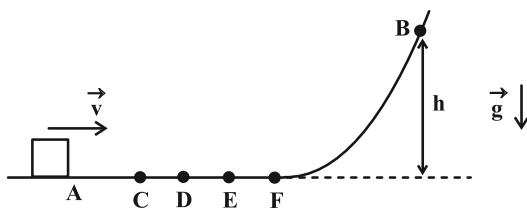
(۳۴/۵) ۴

(۳۴/۵) ۳

-۶۹ (۲)

۶۹ (۱)

۵۸- مطابق شکل زیر، از نقطه A جسمی با تندي اولیه v پرتاب می‌شود. جسم تا نقطه B به ارتفاع h از سطح افقی بالا رفته و سپس در برگشت در نقطه D متوقف می‌شود. اگر در مسیر حرکت، فقط سطح افقی از نقطه C تا F دارای اصطکاک با اندازه ثابت بوده و بقیه مسیر را بدون اصطکاک و مقاومت هوا فرض کنیم، اندازه v کدام گزینه است؟ (g شتاب گرانشی است و $\overline{CD} = \overline{DE} = \overline{EF}$)

(۱) $\sqrt{3gh}$ (۲) $2gh$ (۳) $\sqrt{5gh}$ (۴) $3gh$

۵۹- توان خودرویی به جرم 1500 kg برابر با 160 hp است. خودرو در یک جاده افقی حرکت می‌کند و طی مدت $s = \frac{40}{3}$ تندي آن

از 72 km به 108 km می‌رسد. اگر بزرگی کار نیروهای اتلافی روی خودرو 25 kJ باشد، بازده موتور خودرو در طی این مسیر

چند درصد است؟ ($1\text{ hp} = 750\text{ W}$)

(۱۵) ۴

(۲۰) ۳

(۳۰) ۲

(۷۵) ۱

۶۰- در مراکز پرورش گل و گیاه و هواشناسی، معمولاً از دماسنجه ..... استفاده می‌شود.

(۱) ترموکوپل

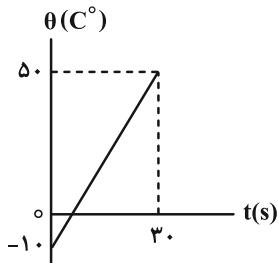
(۲) نواری دو فلزه

(۳) بیشینه-کمینه

(۴) جیوهای

۶۱- توان یک گرمکن ۸ کیلووات است. توسط این گرمکن به جسمی به جرم ۴ کیلوگرم گرما می‌دهیم. اگر نمودار تغییرات دمای این جسم بر حسب زمان مطابق شکل زیر باشد، گرمای ویژه این جسم چند واحد SI است؟ (توان گرمکن ثابت است و از اتلاف گرما

صرف نظر شود).

(۱) ۵۰۰

(۲) ۱۰۰۰

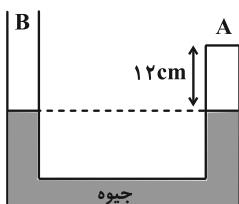
(۳) ۲۰۰۰

(۴) ۴۰۰۰

محل انجام محاسبات

۶۲- در شکل زیر، دمای گاز کامل موجود در شاخه A برابر 27°C است. دمای این شاخه را چند درجه سلسیوس افزایش دهیم تا اختلاف ارتفاع سطح آزاد جیوه در دو شاخه برابر $6\text{ cm} = 75\text{ cmHg}$ شود؟

ظرف و جیوه صرف نظر شود).

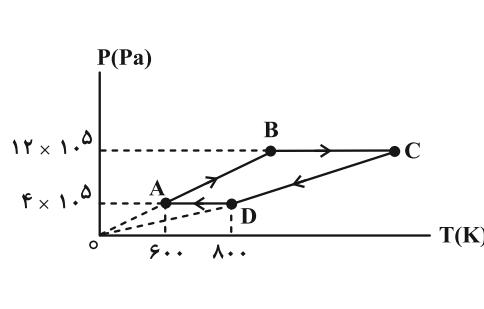
(۱) ۱۰۵

(۲) ۱۸۶

(۳) ۲۶۳/۴۵

(۴) ۹/۴۵

۶۳- در شکل زیر، یک مول گاز کامل تک اتمی چرخه‌ای را پیموده است. در این چرخه، کاری که محیط روی گاز انجام داده است، چند

$$\text{ژول است؟ } (R = \lambda \frac{J}{\text{mol} \cdot \text{K}})$$

(۱) ۱۶۰۰

(۲) -۱۶۰۰

(۳) ۳۲۰۰

(۴) -۳۲۰۰

۶۴- یک ماشین گرمایی در هر دقیقه 270 kJ گرمایی از منبع دمابالا می‌گیرد. اگر بازده ماشین 40% باشد، مقدار گرمایی تلف شده این ماشین در هر دقیقه چند کیلوژول است؟

(۱) ۱۶۲ (۴)

(۲) ۱۰۸ (۳)

(۳) ۱۶۲۰۰۰ (۲)

(۴) ۱۰۸۰۰۰

۶۵- در کدام گزینه قانون دوم ترمودینامیک به بیان یخچالی نقض شده است؟

$$Q_H = -300\text{ J}, W = 0\text{ J}, Q_L = 300\text{ J} \quad (۲)$$

$$Q_H = 200\text{ J}, W = -120\text{ J}, Q_L = -80\text{ J} \quad (۱)$$

$$Q_H = 400\text{ J}, W = -500\text{ J}, Q_L = -100\text{ J} \quad (۴)$$

$$Q_H = -100\text{ J}, W = 100\text{ J}, Q_L = 0\text{ J} \quad (۳)$$

۶۶- ذره A با بار $q_A = 5\mu\text{C}$ و ذره B با بار $q_B = 3\mu\text{C}$ در فاصله 9 cm از یکدیگر قرار دارند. اگر به تعداد $5 \times 10^{13}/2$ الکترون از ذره A گرفته و به ذره B بدھیم، به ترتیب از راست به چپ، اندازه و نوع نیرویی که این دو ذره در حالت جدید به یکدیگر وارد

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2}, e = 1/6 \times 10^{-19}\text{ C}) \text{ در SI کدام است؟}$$

(۱) ۱۰ ، جاذبه

(۲) ۱۰ ، دافعه

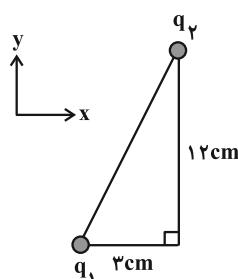
(۳) $\frac{70}{9}$ ، جاذبه

(۴) $\frac{70}{9}$ ، دافعه

محل انجام محاسبات

۶۷- در شکل زیر، میدان الکتریکی برایند ناشی از دو بار q_1 و q_2 در رأس قائم مثلث در SI به صورت $\vec{E} = -5 \times 10^6 \hat{i} - 6 \times 10^7 \hat{j}$ است. بار q_1 و q_2 به ترتیب از راست به چپ، بر حسب میکروکولن کدام است؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{C}^2})$$

۶، -۸ (۱)

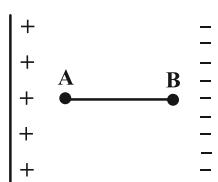
-۶، ۸ (۲)

-۸، ۶ (۳)

۸، -۶ (۴)

۶۸- مطابق شکل زیر، در یک میدان الکتریکی یکنواخت، الکترونی با سرعت اولیه $4 \times 10^6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ از نقطه A به سمت نقطه B پرتاب می‌شود. اگر $V_A = 30 \text{ V}$ باشد، پتانسیل الکتریکی نقطه B باید چند ولت باشد تا الکترون در نقطه B متوقف شود؟

$$(\text{الکترون} = 9 \times 10^{-31} \text{ kg}, e = 1/16 \times 10^{-19} \text{ C}, m_e = 9 \times 10^{-31} \text{ kg})$$

۱۵ (۱)

-۱۵ (۲)

۷۵ (۳)

-۷۵ (۴)

۶۹- بار الکتریکی خازنی که به یک باتری متصل می‌باشد، برابر با q است. اگر خازن را از باتری جدا کرده و سپس بار $C = 30 \mu\text{F}$ را از صفحه منفی به صفحه مثبت آن منتقل کنیم، انرژی ذخیره شده در خازن تغییر نمی‌کند. q چند میکروکولن است؟

۶۰ (۴)

۳۰ (۳)

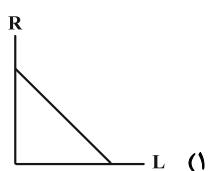
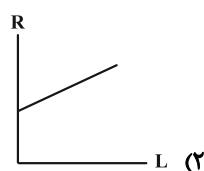
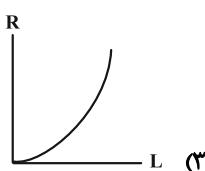
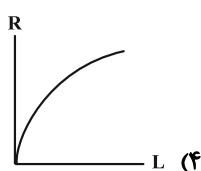
۱۵ (۲)

۱) صفر

۷۰- بر روی نوعی باتری، عدد 25 Ah نوشته شده است. با عبور جریان چند میلیآمپری از این باتری، با گذشت 1000 s ساعت، تمام بار آن تخلیه می‌شود؟

 4×10^7 (۴) 4×10^3 (۳) $2 / 5 \times 10^{-1}$ (۲) $2 / 5 \times 10^{-4}$ (۱)

۷۱- در دمای ثابت، سیمی مسی را توسط ابزاری می‌کشیم تا طول آن به صورت همگن افزایش بیابد. نمودار مقاومت سیم جدید بر حسب طول آن در کدام گزینه صحیح ترسیم شده است؟ (جرم سیم تغییر نمی‌کند).

محل انجام محاسبات

۷۲- روی یک لامپ اعداد $200V$ و $100W$ نوشته شده است و در حالت خاموش، اهمتر مقاومت لامپ را 40Ω اندازه گیری می کند.

دماهی رشتة لامپ در حالت روشن با اختلاف پتانسیل $200V$ نسبت به حالت خاموش چند درجه سلسیوس، بیشتر است؟

(ضریب دماهی مقاومت ویژه رشتة لامپ برابر $4/5 \times 10^{-3} K^{-1}$ می باشد.)

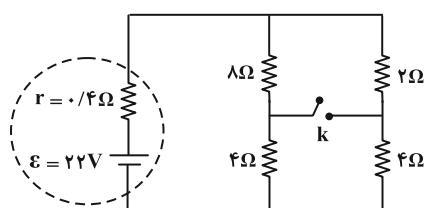
۲۰۰۰ (۴)

۱۰۰۰ (۳)

۲۰۰ (۲)

۵۰۰ (۱)

۷۳- در مدار شکل زیر، اگر کلید k را بیندیم، توان خروجی باتری نسبت به قبل چند وات تغییر می کند؟

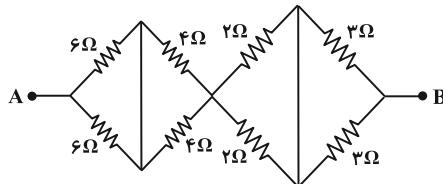
۲۰ (۱)

۱۰۰ (۲)

۸/۹ (۳)

۱۰۸/۹ (۴)

۷۴- در مدار شکل زیر، مقاومت معادل بین دو نقطه A و B چند اهم است؟

۷/۵ (۱)

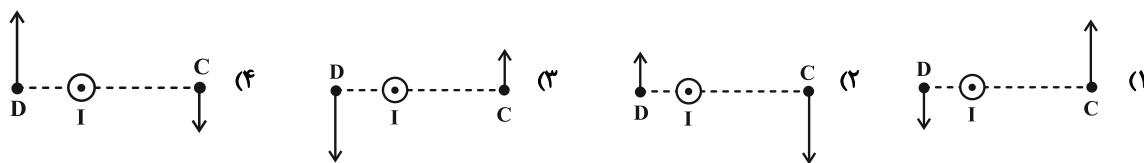
۸/۵ (۲)

۶/۵ (۳)

۷ (۴)

۷۵- یک سیم حامل جریان به صورت عمود بر صفحه قرار دارد. کدام شکل بردار میدان مغناطیسی در دو نقطه C و D در اطراف سیم

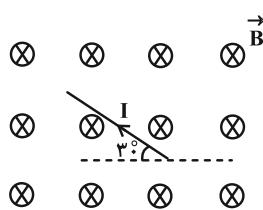
را درست نشان می دهد؟

۷۶- مطابق شکل زیر، سیمی با طول $2m$ و حامل جریان $5A$ درون میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی 8 گاوس قرار دارد. به

ترتیب از راست به چپ نیروی مغناطیسی وارد بر این سیم از طرف میدان مغناطیسی چند نیوتون بوده و با چرخش سیم به

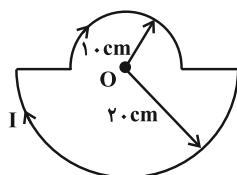
صورت ساعتگرد به اندازه 60 درجه، بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر آن چند نیوتون تغییر می کند؟

(۱) 8×10^{-3} , 8×10^{-3} (۲) 4×10^{-3} , 4×10^{-3} (۳) 8×10^{-3} , صفر(۴) 4×10^{-3} , صفر

محل انجام محاسبات

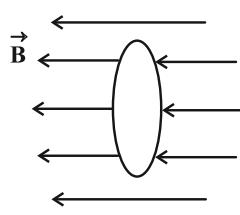

۷۷- مطابق شکل زیر، دو نیم حلقه با شعاع‌های مختلف که جریان $1/5 A$ از آن‌ها عبور می‌کند، به هم متصل‌اند. بزرگی میدان مغناطیسی در نقطه O (مرکز مشترک حلقه‌ها) چند گاوس و به کدام سمت است؟ ($\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{\text{T} \cdot \text{m}}{\text{A}}$)

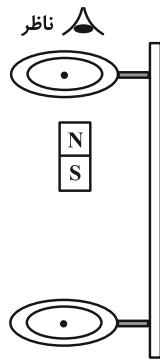
- (۱) $2/25 \times 10^{-9}$ ، درون سو
- (۲) $6/75 \times 10^{-2}$ ، برون سو
- (۳) $6/75 \times 10^{-2}$ ، درون سو
- (۴) $2/25 \times 10^{-2}$ ، برون سو

۷۸- مطابق شکل زیر، پیچه‌ای با N دور حلقه به صورت عمود بر میدان مغناطیسی یکنواخت $0/03 \text{ T}$ تسلای که جهت آن از راست به چپ است، قرار دارد. اگر میدان مغناطیسی در مدت زمان $0/03 \text{ s}$ به $0/028 \text{ T}$ در خلاف جهت اولیه رسیده و بزرگی نیروی حرکه القایی متوسط در پیچه 30° ولت باشد، N کدام است؟ (سطح هر حلقه پیچه 20 cm^2 است).

- (۱) 1000
- (۲) 10000
- (۳) 500
- (۴) 5000

۷۹- یک آهنربا را مطابق شکل زیر از میان دو حلقه مسی هم راستا که توسط گیره‌هایی عایق به میله‌ای قائم بسته شده‌اند، رها می‌کنیم. به ترتیب از راست به چپ، جهت جریان القا شده در حلقه‌های بالایی و پایینی، قبل از رسیدن آهنربا به حلقه پایینی از دید ناظری که از بالا نگاه می‌کند، کدام است؟

- (۱) ساعتگرد، پاد ساعتگرد
- (۲) ساعتگرد، ساعتگرد
- (۳) پاد ساعتگرد، پاد ساعتگرد
- (۴) پاد ساعتگرد، ساعتگرد

۸۰- در یک مولد جریان متناوب، حلقه‌ای رسانا با مساحت 500 cm^2 استفاده شده است که در درون یک میدان مغناطیسی یکنواخت $\bar{B}$ به بزرگی $1/0 \text{ T}$ می‌چرخد. در لحظه‌ای که شار مغناطیسی عبوری از این حلقه 3 میلیوبیر است، اندازه نیروی محركة القایی در حلقه چه کسری از مقدار بیشینه آن است؟

$\frac{4}{5}$ (۴)	$\frac{3}{5}$ (۳)	۱ (۲)	۱) صفر

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

شیمی ۱ و شیمی ۲: کل کتاب

۸۱- از بین عبارت‌های زیر کدام موارد درست است؟

آ) شمار ایزوتوپ‌های طبیعی منیزیم و هیدروژن با هم برابر است و در یکی از این دو عنصر با افزایش عدد جرمی، درصد فراوانی ایزوتوپ‌های طبیعی کاهش می‌یابد.

ب) سرعت واکنش ${}^7_3\text{Li} + {}^{37}\text{Cl} \rightarrow {}^7_3\text{Li} + {}^{37}\text{Cl}$ بیشتر از سرعت واکنش ${}^7_3\text{Li} + {}^{37}\text{Cl} \rightarrow {}^7_3\text{Li} + {}^{37}\text{Cl}$ در شرایط یکسان است.

پ) اگر پوزیترون ذره‌ای هم جرم با الکترون و هم بار با پروتون باشد، می‌توان نماد X^+ را به آن نسبت داد.
ت) در بین هشت عنصر فراوان‌تر سیاره مشتری، سه عنصر به گروه ۱۸ و دو عنصر به گروه ۱۶ تعلق دارند.

(۱) آ، پ (۲) ب، ت (۳) آ، ت (۴) ب، پ

۸۲- با توجه به داده‌های جدول زیر، جرم یک واحد فرمولی از ترکیب Li_2O برابر چند amu بوده و با استفاده از ایزوتوپ‌های داده شده چند ترکیب O با جرم مولی‌های متفاوت می‌توان ساخت؟ (عدد جرمی را برابر جرم اتمی با یکای amu در نظر بگیرید.)

${}^6_3\text{Li}$	${}^7_3\text{Li}$	${}^{16}\text{O}$	${}^{17}\text{O}$	${}^{18}\text{O}$	ایزوتوپ
۶	۹۴	۹۷	۲	۱	درصد فراوانی

(۱) ۵، ۲۹/۷۶

(۲) ۵، ۲۹/۹۲

(۳) ۴، ۲۹/۹۲

(۴) ۴، ۲۹/۷۶

۸۳- چند مورد از عبارت‌های زیر در رابطه با پرتوهای نشان داده شده نادرست هستند؟

• اگر هر دو پرتو مرئی و پرتو II نارنجی رنگ باشد، پرتو I می‌تواند سبز رنگ باشد.

پرتو I پرتو II

با عبور این پرتوها از یک منشور، پرتو II بیشتر دچار شکست می‌شود.

• اگر پرتو II نشان‌دهنده پرتوهای فروسرخ باشد، پرتو I می‌تواند مربوط به موج‌های رادیویی باشد.

• اگر طول موج پرتو II برابر با 700 nm باشد، به هیچ عنوان امکان مشاهده پرتو I با چشم وجود ندارد.

(۱) ۱ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۴

۸۴- درباره عنصری که اتم آن دارای ۵ الکترون با عدد کوانتمومی $n=3$ و $n=2$ و $n=1$ و $n=0$ الکترون با عدد کوانتمومی $=1$ است، چند مورد از مطالب زیر درست است؟

• شمار الکترون‌های ظرفیت اتم آن با شمار الکترون‌های دارای $n=1$ و $n=4$ در ${}^{35}\text{Br}$ برابر است.

• در گروه ۶ جدول تناوبی جای دارد و از فلزهای واسطه دسته d است.

• شمار الکترون‌های آخرین زیرلایه اشغال شده اتم آن، $\frac{2}{3}$ برابر شمار الکترون‌های ظرفیت ${}_{21}\text{Sc}$ است.

• در اتم آن هفت الکtron با $n=4 = l+1$ وجود دارد.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

محل انجام محاسبات

- ۸۵- با توجه به گزاره‌های زیر در توصیف عنصرهای A، B و C چه تعداد از مطالب زیر درست است؟ (نماد عنصرها فرضی است).
- A : عنصری از دوره دوم جدول تناوبی است که در آرایش الکترون- نقطه‌ای آن، شمار الکترون‌های منفرد با شمار جفت الکترون‌ها برابر است.
- B : اولین اتمی که شمار الکترون‌های با $=1$ در اتم آن، $=6$ برابر شمار الکترون‌های با $=1$ است.
- C : در آرایش الکترونی اتم آن، ۱۳ الکترون با عدد کوانتومی فرعی زوج وجود دارد.
- در ترکیب پایدار دوتایی و سه اتمی حاصل از عنصرهای A و B، از پیشوند «مونو» استفاده می‌شود.
- یکی از این عنصرها در دما و فشار اتاق به شکل مولکول‌های دو اتمی یافت می‌شود.
- تعداد عنصرهای قرار گرفته بین عنصر B و نخستین عنصر ساخت بشر در جدول تناوبی، با عدد اتمی عنصر C برابر است.
- شمار الکترون‌های ظرفیت اتم C با شمار الکترون‌های ظرفیت اتم B برابر است.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۸۶- کدام مطلب زیر درست است؟

- ۱) در مولکول HCN همه اتم‌ها از قاعدة هشت‌تایی پیروی می‌کنند و شمار الکترون‌های ناپیوندی $\frac{1}{3}$ برابر شمار الکترون‌های پیوندی است.
- ۲) مجموع شمار یون‌ها در فرمول شیمیایی آهن (III) اکسید با تعداد پیوندهای اشتراکی در مولکول SO_2Cl_2 برابر است.
- ۳) ساختار لوویس مولکول‌های SCO و گوگرد دی اکسید مشابه هم است.
- ۴) شمار جفت الکترون‌های پیوندی در مولکول‌های NO_2Cl و COCl_2 با هم برابر است.

۸۷- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) آرایش الکترونی ${}^3 \text{He} [{}^2 \text{He}] 2s^2 2p^3$ ، می‌تواند متعلق به گونه‌ای تک اتمی باشد که در ارتفاع ۱۰۰ الی ۱۲۵ کیلومتری سطح زمین قرار دارد.
- ۲) در فرایند تهیه هوای مایع، گاز کربن دی‌اکسید در دمای -78°C به صورت مایع جدا می‌شود.
- ۳) خوشبختانه متخصصان کشور ما به دانش و فناوری جداسازی هلیم از گاز طبیعی دست یافته‌اند.
- ۴) در واکنش $\text{C}_3\text{H}_5\text{N}_3\text{O}_9 \rightarrow \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{N}_2 + \text{O}_2$ پس از موازن، نسبت ضریب استوکیومتری آب به CO_2 برابر $1/2$ می‌باشد.

۸۸- درباره عناصر A، B، C و D چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

• مدل فضایپرکن ترکیب حاصل از عناصر D و G به صورت است.

• فرمول مولکولی ترکیب حاصل از ترکیب عناصر D و هیدروژن، شامل ۴ اتم است.

• دو مورد از این عناصر، در دما و فشار اتاق، به شکل مولکول‌های دواتمی دیده می‌شوند.

• شمار مول الکترون‌های مبادله شده در اثر تشکیل یک مول ترکیب A با G ، برابر شمار الکترون‌های ظرفیتی D است.

• نسبت شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی در مولکول حاصل از اتم‌های E در دما و فشار اتاق، برابر ۳ است.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۸۹- مخلوطی از گازهای هگزان (C_6H_{14}) و اکسیژن به جرم ۳۱۲ گرم در اثر جرقه به طور کامل در واکنش سوختن مصرف می‌شوند.

تفاوت حجم این دو گاز در مخلوط آغازی در شرایط STP برابر چند لیتر است؟ ($\text{H}=1, \text{C}=12, \text{O}=16: \text{g.mol}^{-1}$)

۱) ۱۸۳/۱۸   ۲) ۱۲/۳۲   ۳) ۱۳۸/۱۸   ۴) ۱۵۲/۳۲

محل انجام محاسبات

۹۰- درباره انحلال چند ترکیب داده شده در آب، رابطه زیر برقرار است؟

$$\text{قدرت پیوند یونی در ترکیب} + \text{پیوند هیدروژنی در آب} \geq \text{نیروی جاذبه «یون-دوقطبی» در محلول}$$

۵ (۴)	۴ (۳)	۳ (۲)	۲ (۱)
پ) منیزیم هیدروکسید	ب) پتاسیم سولفات	الف) کلسیم فسفات	
ج) باریم برمید	ث) سدیم نیترات	ت) آهن (III) کلرید	

۹۱- یک دستگاه گلوکومتر میزان قند خون یک نمونه خون را با عدد ۷۲ گزارش کرده است. غلظت مولار و ppm گلوکز در این نمونه

$$\text{خون} = \frac{1}{12} \text{ g.mL}^{-1}, \text{ H} = 1, \text{ O} = 16 : \text{g.mol}^{-1}$$

$$(C = 12, H = 1, O = 16 : \text{g.mol}^{-1})$$

$$(\text{خون} = 120, 0 / 0004)$$

$$(\text{خون} = 400, 0 / 0004)$$

$$(\text{خون} = 720, 0 / 0004)$$

۹۲- انحلال پذیری نمک x در دماهای ۱۰ و ۲۰ درجه سلسیوس به ترتیب برابر ۳۵ و ۳۲ گرم در ۱۰۰ گرم آب می‌باشد. اگر معادله انحلال پذیری نمک y به صورت $S = 0 / 8\theta + 72$ باشد، انحلال پذیری نمک x در دمای $C^{\circ}\text{C}$ به اندازه ..... از انحلال پذیری نمک y در دمای $C^{\circ}\text{C}$ ۳۰ کمتر بوده و چگالی محلول سیرشده نمک ..... در دماهای پایین تر، بیشتر از دماهای بالاتر است. (از تغییر حجم در اثر انحلال نمک‌های x و y صرف‌نظر کنید).

$$y, 73 (4) \quad x, 43 (3) \quad y, 43 (2) \quad x, 73 (1)$$

۹۳- کدام مطلب درست است؟

۱) هگزان یک مولکول ناقطبی است، بنابراین گشتاور دوقطبی آن دقیقاً برابر صفر است.

۲) در مقایسه نقطه جوش میان مواد مولکولی با مولکول‌های ناقطبی و حالت فیزیکی مشابه، ماده با جرم مولی بیشتر نقطه جوش بیشتری دارد.

۳) گاز N_2 نسبت به گاز CO آسان‌تر به مایع تبدیل می‌شود.

۴) در دمای اتاق ید به شکل جامد و برم مایع است، چون پیوند کووالانسی ید قوی‌تر است.

۹۴- کدام مطلب درست است؟

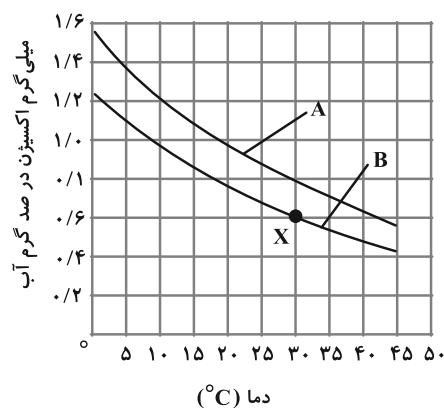
۱) در فرایند اسمز، مولکول‌های گذرکننده از غشاء، از بخش غلیظ به رقیق می‌روند.

۲) در فرایند اسمز، همیشه غلظت محلول دو طرف غشاء پس از مدتی برابر می‌شود.

۳) به کمک روش صافی کربن در تصفیه آب، همه آلاینده‌ها و میکروب‌ها از آن جدا می‌شود.

۴) فرایند چروکیده شدن خیار در آب شور الگوی معکوسی برای طراحی دستگاه آب شیرین کن می‌باشد.

۹۵- با توجه به شکل زیر، منحنی A مربوط به انحلال پذیری گاز اکسیژن در ..... و درصد جرمی گاز اکسیژن در نقطه X تقریباً برابر ..... است.

۱) آب دریا - ۰/۰۰۰۶

۲) آب دریا - ۰/۰۶

۳) آب آشامیدنی - ۰/۰۶

۴) آب آشامیدنی - ۰/۰۰۰۶

۹۶- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- رنگ‌های آبی، سرخ و سفید که به ترتیب در سنگ‌های یاقوت، فیروزه و زمرد، مشاهده می‌شود به دلیل وجود برخی از ترکیب‌های فلزهای واسطه در آن‌ها است.

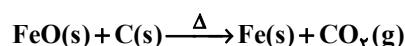
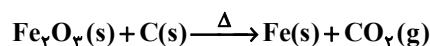
• اولین عنصری که لایه الکترونی سوم آن کاملاً پر می‌شود، می‌تواند کاتیونی با بار (+1) تولید کند.

• فلزهای واسطه نیز مانند فلزهای اصلی جدول دارای سطحی براق بوده و رسانای جریان برق می‌باشند، اما اغلب نسبت به آن‌ها آرامتر کدر می‌شوند.

• تعداد ذره‌های زیر اتمی خنثی در هسته نخستین عنصر واسطه (با نماد فرضی M^{45}) از جدول دوره‌ای عنصرها برابر با ۲۱ است.

۳ (۴)   ۲ (۳)   ۱ (۲)   ۱) صفر

۹۷- سنگ معدن آهن، مخلوطی از Fe_2O_3 و Fe_3O_4 است. اگر در نمونه‌ای خالص به جرم ۶۸ گرم از این سنگ معدن، $\frac{5}{4}$ گرم آهن وجود داشته باشد، در $\frac{1}{7}$ تن از این سنگ معدن، چند کیلوگرم آهن (III) اکسید وجود دارد و برای استخراج آهن موجود در آن، به چند کیلوگرم گرافیت مطابق واکنش‌های زیر نیاز است؟ ($Fe = 56$ ، $O = 16 : g \cdot mol^{-1}$) (معادله واکنش‌ها موازن شوند).

۱۶۵ ، ۸۰۰ (۴)   ۱۶۵ ، ۵۶۰ (۳)   ۱۵۸ ، ۸۰۰ (۲)   ۱۵۸ ، ۵۶۰ (۱)

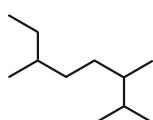
۹۸- در مورد ساختار آلкан ۸ کربن‌های که دارای بیشترین تعداد شاخهٔ فرعی متیل باشد، کدام مطلب نادرست است؟

۱) این ساختار قطعاً از دو قسمت کاملاً یکسان تشکیل شده است.

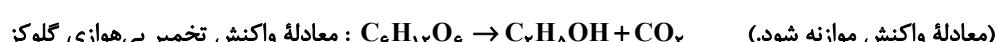
۲) این ساختار دارای ۲ اتم کربن است که به هیچ اتم هیدروژنی متصل نیستند.

۳) کمتر از $\frac{3}{4}$ کل پیوندهای اشتراکی این ساختار را پیوندهای H-C تشکیل می‌دهند.

۴) مجموع اعداد به کار رفته در نام‌گذاری این ترکیب از مجموع اعداد به کار رفته در نام‌گذاری آلکانی با فرمول پیوند-خط زیر بیشتر است.

۹۹- اگر جرم مولی آلن A، $\frac{3}{5}$ برابر جرم مولی اولین عضو خانوادهٔ آلکان‌ها باشد. جرم کربن دی‌اکسید به دست آمده از سوختن کامل یک مول ماده A به تقریب چند برابر جرم سوخت سبز به دست آمده از تخمیر بی‌هوایی ۹۰ گرم گلوکز موجود در پسماندهای گیاهی است؟ ($H = 1$ ، $C = 12$ ، $O = 16 : g \cdot mol^{-1}$)

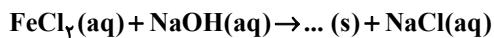

۴/۵ (۴)   ۳/۸ (۳)   ۲/۵ (۲)   ۱/۸ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰۰- کدام گزینه در مورد واکنش داده شده نادرست است؟

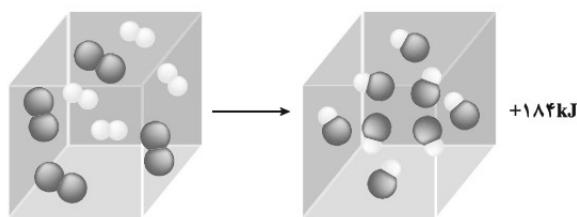
(۱) مجموع ضرایب استوکیومتری مواد در این واکنش پس از موازنی ۳ برابر ضریب NaOH است.

(۲) در ۶ مول از فراورده نامحلول در آب حاصل از این واکنش، ۱۸ مول یون وجود دارد.

(۳) نسبت مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها به واکنش‌دهنده‌ها، برابر با این نسبت در واکنش ترمیت است.

(۴) اگر در این واکنش از آهن (III) برمید استفاده شود، رنگ رسوب حاصل تغییری نمی‌کند.

۱۰۱- چند مورد از موارد زیر، در ارتباط با هدف ارائه تصویر زیر در کتاب درسی، شامل واکنش تعداد ذره برابر از گازهای هیدروژن و کلر درست نیست؟

• نمونه‌ای از انجام یک واکنش گرماده در دمای ثابت 184°C

است.

• در دمای ثابت، تفاوت چشمگیری میان انرژی گرمایی واکنش‌دهنده‌ها و فراورده‌های این سامانه وجود دارد.

• مجموع انرژی جنبشی دو مول گاز هیدروژن کلرید، بیشتر از یک مول از هر واکنش‌دهنده است.

• انرژی آزاد شده در این واکنش، ناشی از تفاوت در استحکام پیوندهای ذره‌های واکنش‌دهنده و فراورده است.

• گرمای آزاد شده در این واکنش، ناشی از تفاوت انرژی پتانسیل مواد واکنش‌دهنده و فراورده است.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۱۰۲- با توجه به ساختار ترکیب داده شده، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در آن برابر ۹ می‌باشد.

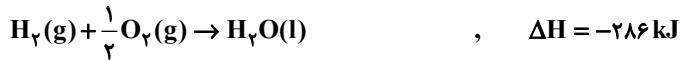
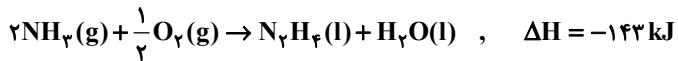
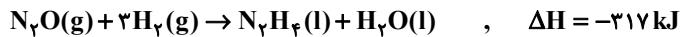
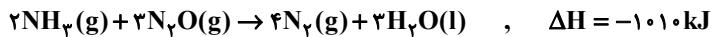
(۲) آنتالپی پیوندهای بین کربن و اکسیژن در آن، متفاوت از هم است.

(۳) ترکیبی سیرنشده و آروماتیک است.

(۴) شمار گروههای متیل با شمار گروههای CH_2 در آن برابر است.

۱۰۳- پس از به دست آوردن آنتالپی واکنش $\text{N}_2\text{H}_4(\text{l}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{N}_2(\text{g}) + 2\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ با استفاده از واکنش‌های داده شده، گرمای حاصل از تولید ۴ لیتر گاز با مولکول‌های ۲ اتمی در این واکنش برابر گرمای حاصل از سوختن کامل تقریباً چند گرم پروبان است؟ (چگالی گاز نیتروژن در شرایط آزمایش برابر 25 g.L^{-1} است). (آنتالپی سوختن کامل پropان 2058 کیلوژول بر مول است).

$$(N = 14, C = 12, H = 1: \text{g.mol}^{-1})$$

۴۳/۹ (۴)

۳۵/۴ (۳)

۱۶/۲ (۲)

۲/۳۷ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰۴- کدام یک از مطالعه زیر نادرست است؟

۱) نمکسود کردن، از جمله روش‌هایی است که از آن برای افزایش زمان ماندگاری مواد غذایی مثل ماهی استفاده می‌شود.

۲) برای نگهداری سالم خوراکی‌ها، هوای درون ظرف بسته‌بندی را تا حدودی با گاز N_2 جایگزین می‌کنند تا این مواد در مجاورت اکسیژن قرار نگیرند.

۳) علت نگهداری مواد غذایی در سردخانه کاهش سرعت فساد مواد غذایی است.

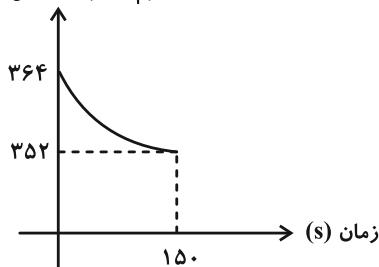
۴) وجود KI در مخلوط واکنش برای انجام واکنش تجزیه H_2O_2 به H_2O و O_2 الزامی است.

۱۰۵- نمودار داده شده مربوط به واکنش زیر است. سرعت متوسط مصرف نیتریک اسید در 150s نخست واکنش چند $\text{mol} \cdot \text{min}^{-1}$

$$(H = 1, N = 14, O = 16, Cu = 64 : g \cdot mol^{-1}) \text{ است؟}$$

جرم مخلوط واکنش (g)

۰/۶۴ (۱)

۰/۷۲ (۲)

۰/۳۲ (۳)

۰/۳۶ (۴)

۱۰۶- با توجه به جدول داده شده، معادله موازن شده واکنش در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

زمان (s)	غلظت ($\text{mol} \cdot \text{L}^{-1}$)	[A]	[B]	[C]
۲۰	۱۸	۳۶	۹	
۴۰	۳۰	۱۸		▨▨▨
۶۰	▨▨▨	۴/۵	۱۹/۵	

$$\bar{R} = \frac{\bar{R}_C}{1} \text{ و واکنش } 2B \rightarrow 3A + C \quad (1)$$

$$\bar{R} = \frac{-\bar{R}_B}{3} \text{ و واکنش } 2B \rightarrow 2A + C \quad (2)$$

$$\bar{R} = \frac{-\frac{\Delta[A]}{\Delta t}}{3} \text{ و واکنش } 2B \rightarrow 3A + C \quad (3)$$

$$\bar{R} = \frac{-\frac{\Delta[B]}{\Delta t}}{3} \text{ و واکنش } 2B \rightarrow 2A + C \quad (4)$$

محل انجام محاسبات

۱۰۷- چند مورد از مطالب زیر از نظر درستی یا نادرستی مشابه جمله زیر است؟

«نخ دندان از پلیمری ساخته می‌شود که از نظر شیمیایی بی‌اثر است و در حل‌های آلی حل نمی‌شود.»

الف) پلیمر سازنده الیاف پتو، شامل مونومرهای است که در ساختار آن یک جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد.

ب) فرمول C_xH_x را می‌توان به بنزن و مونومر سازنده ظروف یکبار مصرف نسبت داد.

پ) پلی‌اتن پلیمری است که براساس داشتن یا نداشتن شاخه کربنی در ساختارش به دو دسته پلی‌اتن سبک و سنگین تقسیم‌بندی می‌شود.

ت) درشت مولکول‌ها دسته‌ای از پلیمرها هستند که تعداد اتم‌های سازنده آن‌ها زیاد است و جرم مولی بالایی دارند.

ث) درصد جرمی کربن در پلی‌اتن و پلی‌پروپن مشابه درصد جرمی کربن در مولکول آلکن می‌باشد.

۴

۳

۲

۱

۱۰۸- در رابطه با خانواده الکل‌های تک‌عاملی، راست‌زنجیر و سیرشده و خانواده آلکان‌های راست‌زنجیر کدام گزینه درست است؟

۱) هشتمن عضو خانواده الکل‌ها همانند ششمین عضو خانواده آلکان‌ها در آب نامحلول است.

۲) علت کاهش انحلال‌پذیری الکل‌ها در آب با افزایش تعداد کربن‌ها، کاهش قدرت و تعداد پیوند هیدروژنی می‌باشد.

۳) ترکیب‌هایی که عامل مزء ترش میوه‌هایی مانند انگور و کیوی هستند، همانند ۲ عضو ابتدایی خانواده الکل‌ها به هر نسبتی در آب حل می‌شوند.

۴) به طور کلی، اختلاف انحلال‌پذیری میان اعضای هم کربن در دو خانواده آلکان‌ها و الکل‌ها با شمار اتم‌های کمتر، نسبت به اعضای هم کربن با شمار اتم‌های بیشتر، بیشتر است.

۱۰۹- درباره ترکیبی که باعث بو و طعم خوش آناناس می‌باشد، کدام مورد درست است؟ ($H = 1, C = 12, O = 16 : g \cdot mol^{-1}$)

۱) انحلال‌پذیری الکل و آلکان راست‌زنجیر و هم کربن با آن، می‌تواند به ترتیب برابر $0/5$ گرم و $0/2$ گرم در 100 گرم آب باشد.

۲) تعداد اتم‌های کربن اسید تشکیل‌دهنده آن برابر تعداد اتم‌های کربن الکل تشکیل‌دهنده استر موز است.

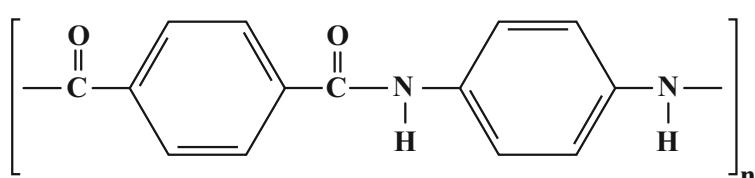
۳) شمار پیوندهای $C-O-C$ در آن، نصف شمار پیوندهای $C-C$ است.

۴) از آبکافت 56 گرم از آن، 23 گرم اسید تک‌عاملی تولید می‌شود.

۱۱۰- بر اثر واکنش پلیمری شدن کامل $41/5$ کیلوگرم از یک دی‌اسید با مقدار کافی از یک دی‌آمین در شرایط مناسب، $1/25$ مول

پلی‌آمید با ساختار زیر تولید شده است. شمار واحدهای تکرارشونده (n) در این نمونه پلی‌آمید کدام است؟

$(H = 1, C = 12, N = 15, O = 16 : g \cdot mol^{-1})$

۲۰۰ (۴)

۳۱۵ (۳)

۱۸۰ (۲)

۴۰۰ (۱)

محل انجام محاسبات

آزمون لا فروردین ۱۴۰۴

اختصاصی دوازدهم ریاضی

نقشه پاسخ

نام درس	نام طراحان
ریاضی پایه	کاظم اجلالی- داود بوالحسنی- افشنین خاصه خان- سینا خیر خواه- طاهر دادستانی- محمد زنگنه- کیان کریمی خراسانی محمد رضا کشاورزی- محمد گودرزی- مهسان گودرزی- حامد معنوی- مهرداد ملوندی- نیما مهندس- علیرضا ندافزاده غلامرضا نیازی- جهانبخش نیکتانا
هنسه و آمار و احتمال	امیرحسین ابومحبوب- عباس الهی- علی ایمانی- سید محمد رضا حسینی فرد- افشنین خاصه خان- کیوان دارابی مصطفی دیداری- سوگند روشنی- علیرضا شریف خطیبی- فرشاد صدیقی فر- هون عقیلی- شبیم غلامی- مهرداد ملوندی نیلوفر مهدوی
فیزیک	مهران اسماعیلی- حسین الهی- عبدالرضا امینی نسب- زهره آقامحمدی- علی برزگر- علیرضا جباری- مسعود خندانی محسن سلامی وند- محمد رضا شریفی- مهدی شریفی- مصطفی کیانی- محمد مقدم- محمد کاظم منشادی امیراحمد میرسعید- سیده ملیحه میر صالحی- مجتبی نکویان
شیمی	امیرعلی بیات- محمد رضا پور جاوید- سعید تیزرو- مسعود جعفری- محمد رضا چمشیدی- امیر حاتمیان- امیر مسعود حسینی پیمان خواجهی مجد- حمید ذبیحی- یاسر راش- روزبه رضوانی- حسین شاهسواری- رسول عابدینی زواره- محمد عظیمیان زواره محسن مجنوی- هادی مهدی زاده- حسین ناصری ثانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	ریاضی پایه	هنسه و آمار و احتمال	فیزیک	شیمی
گزینشگر	علیرضا ندافزاده	امیرحسین ابومحبوب	مصطفی کیانی	ایمان حسین نژاد
گروه ویراستاری	امیرحسین ابومحبوب سید ماهد عبدی	امیرحسین آقامحمدی مهرداد ملوندی	بهنام شاهینی حسین بصیر ترکمنور	حسین شاهسواری محمد حسن محمدزاده مقدم آرش ظریف یاسر راش احسان پنجه شاهی
بازبینی نهایی رقبه های برتر	محمد پارسا سبزه ای	سرژ یقیازاریان تبریزی	حسام نادری	ماهان فرهمندفر
مسئول درس	مهرداد ملوندی			امیرعلی بیات
مستندسازی	سمیه اسکندری	سجاد سلیمی	علیرضا همامیون خواه	امیرحسین توحدی
ویراستاران مستندسازی	معصومه صنعت کار- علیرضا عباسی زاده- محمد رضا مهدوی		ابراهیم نوری سجاد بهارلوی سید کیان مکی	حسین داودی محسن دستجردی آنیلا ذاکری

گروه فن و تولید

مدیر گروه	مهرداد ملوندی
مسئول دفترچه	نرگس غنی زاده
گروه مستندسازی	مسئول دفترچه: الهه شهبازی
حروف نگار	مدیر گروه: معینا اصغری
ناظر چاپ	فرزانه فتح الهزاده
	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳- کانون فرهنگی آموزش- تلفن: ۰۱۱-۶۴۶۳

$$y = -(x-2)^3 + 1 \Rightarrow a = -1, b = 2, c = 1 \Rightarrow a+b+c = 2$$

(ریاضی ا- معادله ها و نامعادله ها؛ صفحه های ۷۱ تا ۸۲)

(دروز بولانسن)

گزینه «۱»

جمع و ضرب ریشه های معادله برابر است با:

$$\left\{ \begin{array}{l} \alpha + \beta = -\frac{-3\alpha}{2\beta-1} = \frac{3\alpha}{2\beta-1} \end{array} \right. (*)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \alpha\beta = \frac{\alpha}{(2\beta-1)} \xrightarrow{\alpha \neq 0} \beta = \frac{1}{2\beta-1} \Rightarrow 2\beta^2 - \beta - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \beta_1 = 1 \\ \beta_2 = -\frac{1}{2} \end{cases} \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \beta = 1 \xrightarrow{(*)} \alpha + 1 = \frac{3\alpha}{1} \Rightarrow 2\alpha = 1 \Rightarrow \alpha = \frac{1}{2} \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \beta = -\frac{1}{2} \xrightarrow{(*)} \alpha - \frac{1}{2} = \frac{3\alpha}{-2} \Rightarrow -2\alpha + 1 = 3\alpha \Rightarrow \alpha = \frac{1}{5} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \alpha\beta = \frac{1}{2} \text{ یا } -\frac{1}{10}$$

پس کمترین مقدار $\alpha\beta$ برابر $-\frac{1}{10}$ است.

(مسابان ا- پیر و معادله؛ صفحه های ۱ و ۹)

(جهانیشن نیکنام)

گزینه «۴»

مختصات نقاط A و B به صورت زیر است:

$$A(-\cos \alpha, \sin \alpha) \quad B(\sin \alpha, -\cos \alpha)$$

$$\Rightarrow AB = \sqrt{2(\sin \alpha + \cos \alpha)^2} = \sqrt{2(\sin \alpha + \cos \alpha)} = \frac{3\sqrt{2}}{\sqrt{5}}$$

$$\Rightarrow \sin \alpha + \cos \alpha = \frac{3}{\sqrt{5}}$$

$$\xrightarrow{\text{به توان ۲}} 1 + 2 \sin \alpha \cdot \cos \alpha = \frac{9}{5} \Rightarrow \sin \alpha \cdot \cos \alpha = \frac{2}{5}$$

در نتیجه مقدار عبارت مورد نظر توسط اتحاد چاق و لاغر برابر می شود با:

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = (\sin \alpha + \cos \alpha)(\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha - \sin \alpha \cdot \cos \alpha)$$

$$= (\sin \alpha + \cos \alpha)(1 - \sin \alpha \cdot \cos \alpha) = \frac{3}{\sqrt{5}} \times \frac{3}{5} = \frac{9}{5\sqrt{5}} = \frac{9\sqrt{5}}{25}$$

(ریاضی ا- مثلثات؛ صفحه های ۳۶ تا ۴۱)

(اخشین فاصله خان)

گزینه «۲»

با توجه به فرض داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \sin(\overbrace{\alpha+\beta}^A) = \frac{1}{3} \Rightarrow \cos(\alpha+\beta) = \pm \frac{2\sqrt{2}}{3} \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \cos(\overbrace{2\alpha-\beta}^B) = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \sin(2\alpha-\beta) = \pm \frac{\sqrt{2}}{2} \end{array} \right.$$

داریم:

$$A + B = 3\alpha \Rightarrow \sin 2\alpha = \sin(A + B) = \sin A \cos B + \cos A \sin B$$

$$= \left(\frac{1}{3} \right) \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) + \left(\pm \frac{2\sqrt{2}}{3} \right) \left(\pm \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \frac{\sqrt{2}}{6} \pm \frac{2}{3}$$

ریاضی ۱ و حسابان ۱

گزینه «۱»

(مسان کوهرزی)

با در نظر گرفتن ۱ به عنوان قدرنسبت دنباله هندسی داریم:

$$x_1 = rx_1, \quad x_3 = r^2 x_1, \quad x_4 = r^3 x_1$$

جمع ریشه ها در هر یک از معادلات به صورت زیر است:

$$\left\{ \begin{array}{l} x_1 + x_3 = \frac{-(-3)}{1} \Rightarrow x_1 + rx_1 = 3 \\ \Rightarrow x_1(1+r) = 3 \end{array} \right. (1)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} x_3 + x_4 = \frac{-(-12)}{1} \Rightarrow r^2 x_1 + r^3 x_1 = 12 \\ \Rightarrow r^2 x_1(1+r) = 12 \end{array} \right. (2)$$

$$\xrightarrow{(1) \text{ تقسیم (2)}} \frac{r^2 x_1(1+r)}{x_1(1+r)} = \frac{12}{3} \Rightarrow r^2 = 4 \Rightarrow r = \pm 2$$

$$\left\{ \begin{array}{l} r = 2 \Rightarrow x_1(1+2) = 3 \Rightarrow x_1 = 1 \\ r = -2 \Rightarrow x_1(1-2) = 3 \Rightarrow x_1 = -3 \end{array} \right.$$

$$\text{از طرفی } x_1 r = A, x_3 = x_1 r, x_1 x_3 = \frac{c}{a} = A \text{ و داریم:}$$

$$A = (1)^2 \times 2 = 2 \quad \text{یا} \quad A = (-3)^2 \times (-2) = -18$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله؛ صفحه های ۲۵ تا ۳۷)

(مسابقات ا- پیر و معادله؛ صفحه ۱)

گزینه «۱»

صورت و مخرج کسر را توسط اتحاد چاق و لاغر به صورت زیر ساده می کنیم:

$$\frac{x^4 + x^2 + 1}{x^2 + x + 1} = \frac{x^4 + x^2 + 1}{x^2 + x + 1} \times \frac{(x^2 - 1)}{(x - 1)} \times \frac{(x - 1)}{(x^2 - 1)} = \frac{x^6 - 1}{x^3 - 1} \times \frac{x - 1}{x^2 - 1}$$

$$= \frac{(x^2 - 1)(x^2 + 1)}{(x^2 - 1)} \times \frac{x - 1}{(x - 1)(x + 1)} = \frac{x^2 + 1}{x + 1}$$

$$= \frac{(x+1)(x^2 - x + 1)}{(x+1)} = x^2 - x + 1 = (x-1)^2 + x$$

$$= (\sqrt{2})^2 + (\sqrt{2} + 1) = 3 + \sqrt{2}$$

(ریاضی ا- توان های گویا و عبارت های پیری؛ صفحه های ۶۲ تا ۶۵)

گزینه «۲»

(اخشین فاصله خان)

در مورد سهمی اول داریم:

$$y = x^2 - 4x + 7 \Rightarrow \left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a} \right) = (2, 3)$$

قرینه این نقطه نسبت به خط $y = 2$ برابر است با $(1, 2)$ و همچنین دهانه

سهمی دوم رو به پایین بوده و ضریب x^2 در آن برابر -1 می باشد.

پس معادله سهمی دوم به صورت زیر می شود:

در نتیجه حاصل ضرب اعضای برد تابع $\frac{g}{f}$ برابر است با:

$$\frac{1}{3} \times 4 \times \left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{2}{3}$$

(حسابان - تابع: صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

(محمد زکنه)

گزینه «۳»

می‌دانیم $x - [x] < 1$ ، با تبدیل $(-x) \rightarrow x$ داریم:

$$0 \leq -x - [-x] < 1 \xrightarrow{x(-1)} -1 < [-x] + x \leq 0$$

تابع $y = \frac{1}{3}^{[-x]+x}$ روی دامنه‌اش نزولی است، پس:

$$\left(\frac{1}{3}\right)^0 \leq \left(\frac{1}{3}\right)^{[-x]+x} < \left(\frac{1}{3}\right)^{-1} \Rightarrow 1 \leq f(x) < 3$$

در نتیجه برد تابع f شامل ۲ عدد صحیح می‌باشد.

(حسابان - تابع: صفحه‌های ۴۹ تا ۵۳)

و توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

(محمد رضا کشاورزی)

گزینه «۳»

با توجه به نمودار سهمی f داریم:

$$f(x) = k(x-1)(x-3) \xrightarrow{(0, 6)} 6 = 3k \Rightarrow k = 2$$

$$f(x) = 2(x-1)(x-3) = 2x^2 - 8x + 6$$

همچنین g ضابطه تابع g به صورت زیر به دست می‌آید:

$$g(x) = a\sqrt{x+4} \xrightarrow{(0, 6)} 6 = 2a \Rightarrow a = 3$$

$$g(x) = 3\sqrt{x+4}$$

طبق فرض داریم:

$$fog(x) = 6 \Rightarrow 2(3\sqrt{x+4})^2 - 8(3\sqrt{x+4}) + 6 = 6$$

$$\frac{3\sqrt{x+4}=t}{2t^2 - 8t = 0} \Rightarrow \begin{cases} t = 0 \Rightarrow 3\sqrt{x+4} = 0 \\ t = 4 \Rightarrow 3\sqrt{x+4} = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = -4 \\ x_2 = \frac{16}{9} - 4 \end{cases}$$

در این صورت اختلاف ریشه‌ها برابر است با:

$$|x_1 - x_2| = \frac{16}{9}$$

(حسابان - تابع: صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

(نیما معندس)

گزینه «۳»

با توجه به فرض، در مورد تابع f داریم:

$$f(x) = \left(\frac{x}{2}\right)^2 + \frac{x}{2} + \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \left(\frac{x}{2} + \frac{1}{2}\right)^2$$

چون $\frac{\pi}{3} < \alpha < 2\pi$ و لذا مقدار منفی قابل قبول است:

$$\sin 3\alpha = \frac{\sqrt{2}-4}{6} < 0$$

(حسابان - مثلثات: صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

(محمد کورزی)

گزینه «۴»

چون f یک تابع ثابت است پس $f(2) = f(-1) = 1$. بنابراین:

$$2a - b = a + b \Rightarrow 2a = 2b \Rightarrow a = b \xrightarrow{b \neq 0} \frac{a}{b} = 1$$

با توجه به این که g تابعی همانی است می‌توانیم:

(ریاضی - تابع: صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

(حامد معنوی)

گزینه «۳»

توجه کنید که عبارت زیر رادیکال (با فرجه زوج)، باید مثبت یا صفر باشد:

$$P(x) = \frac{x^2 - 5x + 6}{[\frac{1}{4}x] - 1} \geq 0 \Rightarrow \frac{(x-2)(x-3)}{[\frac{1}{4}x] - 1} \geq 0$$

$$[\frac{1}{4}x] - 1 = 0 \Rightarrow [\frac{1}{4}x] = 1 \Rightarrow 1 \leq \frac{1}{4}x < 2 \Rightarrow 4 \leq x < 8$$

جدول تعیین علامت عبارت P به صورت زیر می‌شود:

x	$-\infty$	۲	۳	۴	۸	$+\infty$
$(x-2)(x-3)$	+	+	-	+	+	+
$[\frac{1}{4}x] - 1$	-	-	-	0	+	+
$P(x)$	-	0	+	0	+	+

در نتیجه دامنه تابع f عبارت است از:

پنج عدد طبیعی $(2, 3, 4, 5, 6)$ در دامنه تابع f قرار ندارند.

(حسابان - تابع: صفحه‌های ۴۶ تا ۵۳)

(محمد کورزی)

گزینه «۲»

ابتدا دامنه تابع‌های f و g را تعیین می‌کنیم:

$$D_f : x \geq 0 \Rightarrow D_f = [0, +\infty)$$

$$D_g = \{9, 0, 1, -2, 4\}$$

دامنه تابع $\frac{g}{f}$ برابر $D_f \cap D_g - \{x | f(x) = 0\}$ است. بنابراین:

$$D_{\frac{g}{f}} = \{9, 1, 4\} \Rightarrow R_{\frac{g}{f}} = \left\{ \frac{g(9)}{\sqrt{9}}, \frac{g(1)}{\sqrt{1}}, \frac{g(4)}{\sqrt{4}} \right\} = \left\{ \frac{1}{3}, 4, -\frac{1}{2} \right\}$$

(مهندسی ملدونی)

گزینه «۳»

طرفین معادله را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$(x+1)+4+4\sqrt{x+1}=4(x+2) \Rightarrow 4\sqrt{x+1}=3x+3$$

مجدداً طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$16(x+1)=9(x+1)^2 \Rightarrow (x+1)(9(x+1)-16)=0$$

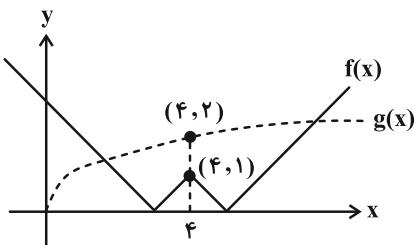
$$\Rightarrow (x+1)(9x-7)=0 \Rightarrow x=\frac{7}{9}, -1$$

هر دو جواب به دست آمده در معادله اصلی صدق می‌کند، پس معادله ۲ جواب دارد.

(مسابان ا- هیر و مغارل: صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

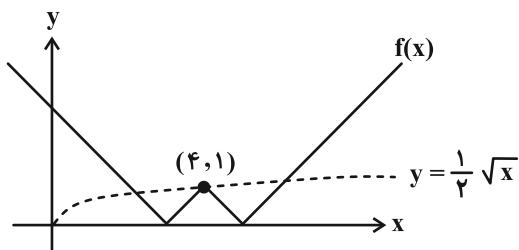
(کیان کریمی فراسانی)

گزینه «۴»

نمودار توابع $g(x)=\sqrt{x}$ و $f(x)=|x-4|-1$ را درست می‌کنیم:

حال اگر $y=\frac{1}{2}\sqrt{x}$ را در نظر بگیریم نمودارش با f دارای ۳ نقطه تلاقی

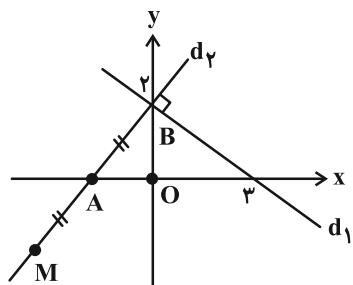
خواهد بود و اگر $y=a\sqrt{x}$ و $y=f(x)$ دارای ۴ نقطه تلاقی می‌باشند.

(مسابان ا- هیر و مغارل: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

(سینا فیردوس)

گزینه «۴»

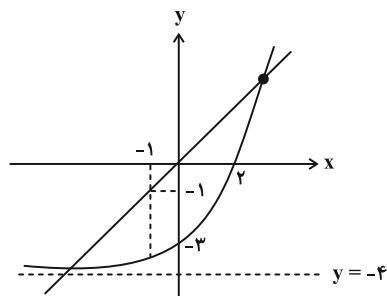
مطابق شکل، دو خط d_1 و d_2 بر هم عمودند، پس: f : دامنه $D_f = [-1, +\infty)$ f : برد $R_f = [0, +\infty)$ تابع f روی دامنه اش ($x \geq -1$) یک به یک است و وارون آن به صورت زیر به دست می‌آید:

$$y = \left(\frac{x+1}{2}\right)^2 \Rightarrow \frac{x+1}{2} = \sqrt{y} \Rightarrow x = 2\sqrt{y} - 1$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = 2\sqrt{x} - 1$$

پس تابع g همان f^{-1} است و در نتیجه $f^{-1} \circ g^{-1} = I$ ولذا داریم:

$$(f^{-1} \circ g^{-1})(x) = (f^{-1} \circ f)(x) = x, \quad x \in D_f$$

در نتیجه معادله صورت سوال، تبدیل به معادله $x^4 - 4 = 2^x$ باشرط $-1 \leq x \leq 0$ می‌شود. با توجه به نمودار تابع $y = 2^x$ و $y = x^4$ ، این معادله در بازه $(-\infty, 1]$ تنها یک جواب دارد.

(مسابان ا- تابع: صفحه‌های ۵۵ تا ۶۲ و ۶۶ تا ۷۰)

گزینه «۴»

توسط اتحاد چاق و لاغر، سمت چپ معادله را تجزیه می‌کنیم:

$$x^3 - \frac{1}{x^3} = (x - \frac{1}{x})(x^2 + 1 + \frac{1}{x^2}) \quad (*)$$

در نتیجه معادله مورد نظر را به صورت زیر حل می‌کنیم:

$$x^3 - \frac{1}{x^3} = 4(x - \frac{1}{x}) \xrightarrow{(*)} (x - \frac{1}{x})(x^2 + \frac{1}{x^2} - 3) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x - \frac{1}{x} = 0 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1 \\ x^2 + \frac{1}{x^2} - 3 = 0 \xrightarrow{xx^2} x^4 - 3x^2 + 1 = 0 \end{cases} \quad (1)$$

معادله (۱)، با تغییر متغیر $t = x^2$ ، به صورت $t^2 - 2t + 1 = 0$ می‌شود کهدر آن $0 < t < 1$ و $S = 3$ می‌باشد، پس دو ریشه مثبت t_1 و t_2 داریم.داشته و از آنجا چهار ریشه $\pm \sqrt{t_1}$ و $\pm \sqrt{t_2}$ برای معادله اصلی (۱) حاصل می‌شود. در نتیجه مجموع مجذور ریشه‌ها برابر می‌شود با:

$$2t_1 + 2t_2 + 2(1) = 2(t_1 + t_2) + 2 = 8$$

(مسابان ا- هیر و مغارل: صفحه‌های ۷ تا ۹ و ۱۷ تا ۱۹)

از روابط (۱) و (۲) داریم:

$$\begin{cases} a - \frac{b}{2} = 3 \\ 2a + \frac{b}{2} = 3 \end{cases} \xrightarrow{\text{جمع}} 3a = 6 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow b = -2$$

در نتیجه $a + b = 0$

(مسابان ا- هر و پیوستگی؛ صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۴)

- ۱۹ گزینه «۲» (جوابنیش یکنام)

حاصل حد را به صورت زیر ساده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{(\sqrt{5+x} - 3)(\sqrt{5-x} - 1)}{x^2 + [-2x]x + 16} = \lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{(\sqrt{5+x} - 3)(\sqrt{5-x} - 1)}{(x^2 - 8x + 16)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{\sqrt{5+x} - 3}{x-4} \times \frac{\sqrt{5-x} - 1}{x-4} = \frac{0}{0}$$

(ابهام)

صورت کسرها را گویا کرده و رفع ابهام می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{(x-4)(4-x)}{(x-4)^2} \times \frac{1}{(\sqrt{5+x} + 3)(\sqrt{5-x} + 1)}$$

$$= \frac{-1}{6 \times 2} = -\frac{1}{12}$$

(مسابان ا- هر و پیوستگی؛ صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۴)

- ۲۰ گزینه «۳» (نیما معنیس)

حد چپ و راست تابع در $x = 0$ باید با هم و با مقدار $f(0) = a$ برابر باشند:

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1 - \cos \varphi x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \lambda \left(\frac{\sin(\varphi x)}{\varphi x} \right)^2 = \lambda = a$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lambda \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{c\sqrt{x}}{\sqrt{16 + \sqrt{x}} - 2b} = \lambda$$

در حد اخیر، صورت کسر صفر می‌شود، پس باید مخرج کسر نیز صفر شود و

در نتیجه $b = 2$ و داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{c\sqrt{x}}{\sqrt{16 + \sqrt{x}} - 4}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{c\sqrt{x}}{\sqrt{16 + \sqrt{x}} - 4} \times \frac{\sqrt{16 + \sqrt{x}} + 4}{\sqrt{16 + \sqrt{x}} + 4}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\lambda c\sqrt{x}}{(16 + \sqrt{x}) - 16} = \lambda \Rightarrow c = 1$$

$$(f \circ f)(-\frac{\pi}{bc}) = f(f(-\frac{\pi}{2})) = f(0) = a = \lambda$$

در نتیجه:

(مسابان ا- هر و پیوستگی؛ صفحه‌های ۱۴۰ و ۱۴۱ تا ۱۵۱)

$$M_{d_1} = -\frac{2}{3} \frac{d_1 \perp d_1}{d_1} M_{d_2} = \frac{3}{2} \Rightarrow d_2 : y = \frac{3}{2}x + 2$$

محل برخورد خط d_2 با محور X (مختصات نقطه A) را به دست می‌آوریم:

$$\frac{3}{2}x + 2 = 0 \Rightarrow x = -\frac{4}{3} \Rightarrow A(-\frac{4}{3}, 0)$$

حالا قرینه نقطه $A(-\frac{4}{3}, 0)$ را نسبت به نقطه B($\frac{4}{3}, 0$) به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} x_M = 2x_A - x_B = 2(-\frac{4}{3}) - 0 = -\frac{8}{3} \\ y_M = 2y_A - y_B = 2(0) - 2 = -2 \end{cases} \Rightarrow M(-\frac{8}{3}, -2)$$

فاصله نقطه M تا مبدأ مختصات برابر می‌شود با:

$$OM = \sqrt{(-\frac{8}{3})^2 + (-2)^2} = \sqrt{\frac{64}{9} + 4} = \sqrt{\frac{100}{9}} = \frac{10}{3}$$

(مسابان ا- هر و معادله؛ صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲)

- ۲۱ گزینه «۲» (لاظم ابلاجی)

عبارت لگاریتمی را ساده‌تر می‌نویسیم:

$$\log_{\frac{1}{2}}^{(3x-1)} = \log_{\varphi^{-1}}^{(3x-1)} = -\log_{\varphi}^{(3x-1)}$$

$$-3 \leq -\log_{\varphi}^{(3x-1)} \leq -1 \Rightarrow 1 \leq \log_{\varphi}^{(3x-1)} \leq 3$$

بنابراین داریم:

اکنون توجه کنید که:

$$\log_{\varphi} \leq \log_{\varphi}^{(3x-1)} \leq \log_{\varphi}^{\wedge} \Rightarrow 2 \leq 3x - 1 \leq 8$$

$$\Rightarrow 3 \leq 3x \leq 9 \xrightarrow{+3} 1 \leq x \leq 3$$

(مسابان ا- توابع نمایی و لگاریتمی؛ صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

- ۲۲ گزینه «۱» (غلامرضا نیازی)

طبق فرض داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 3 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 3$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} a[\frac{1}{x}] - \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{b(x-1)}{(x^2 - 1)}$$

$$= a[1^-] - \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{b(x-1)}{(x-1)(x+1)} = a - \frac{b}{2} = 3 \quad (1)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} a[\frac{1}{x}] - \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{b(x-1)}{-(x^2 - 1)}$$

$$= a[1^+] + \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{b(x-1)}{(x-1)(x+1)} = 2a + \frac{b}{2} = 3 \quad (2)$$

پس مساحت کل برابر 16 و مساحت مثلث رنگی برابر $2 = 4 - 3 - 2$ است.

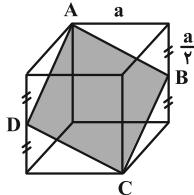
(هنرسه ا- پند ضلعی ها: صفحه های ۶۵ و ۶۶)

(سید محمد رضا حسینی فرد)

گزینه «۴» - ۲۸

مطابق شکل، لوزی $ABCD$ مورد نظر است که نقاط B و D وسط های دو یال از مکعب هستند. اگر اندازه یال مکعب را a در نظر بگیریم، آنگاه

مطابق شکل:

$$AB = \sqrt{a^2 + \left(\frac{a}{2}\right)^2} = 5 \Rightarrow \frac{5}{4}a^2 = 25 \Rightarrow a^2 = 20$$

قطراهای لوزی هستند. پس:

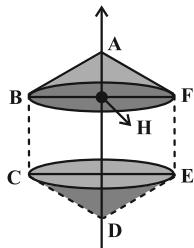
$$S_{ABCD} = \frac{1}{2} AC \cdot BD = \frac{a\sqrt{3} \times a\sqrt{2}}{2} = \frac{a^2\sqrt{6}}{2} = 10\sqrt{6}$$

(هنرسه ا- تبسم فضایی: صفحه های ۶۷ تا ۹۳)

(سید محمد رضا حسینی فرد)

گزینه «۳» - ۲۹

مطابق شکل، حجم حاصل شامل یک استوانه و دو مخروط در دو طرف آن است.

$$AB = 2 \Rightarrow BH = \sqrt{3}, AH = 1$$

$$\text{حجم} = \frac{1}{3}\pi(BH^2)(AH) = \pi$$

$$\text{حجم استوانه} = \pi(BH)^2 \cdot BC = 6\pi$$

$$\Rightarrow \text{حجم کل} = \pi + 6\pi + \pi = 8\pi$$

(هنرسه ا- تبسم فضایی: صفحه های ۹۵ و ۹۶)

لذا دو مثلث OBC و OAC به حالت تساوی دو زاویه باهم متشابه‌اند و داریم:

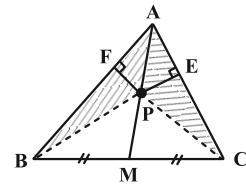
$$\frac{OB}{OC} = \frac{OC}{OA} \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{3}{OA} \Rightarrow OA = \frac{9}{2} = 4.5$$

(هنرسه ا- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن: صفحه های ۳۸ تا ۴۱)

(فرشاد صدیقی فرد)

گزینه «۳» - ۲۶

مطابق شکل، نقطه P را به رؤس B و C وصل می‌کنیم. می‌دانیم در یک مثلث دلخواه، میانه هر ضلع، مساحت آن مثلث را نصف می‌کند، پس:

$$\begin{cases} \Delta ABC \xrightarrow{\text{میانه AM}} S_{ABM} = S_{ACM} & \xrightarrow{\text{تفاضل}} S_{APB} = S_{APC} \\ \Delta PBC \xrightarrow{\text{میانه PM}} S_{PBM} = S_{PCM} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} AB \times PF = \frac{1}{2} AC \times PE \Rightarrow \frac{AB}{AC} = \frac{PE}{PF} = 2$$

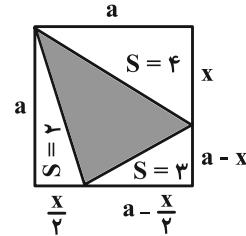
(هنرسه ا- پند ضلعی ها: صفحه های ۶۵ تا ۶۷)

(سید محمد رضا حسینی فرد)

گزینه «۳» - ۲۷

دو مثلث قائم الزاویه با مساحت های $S = 2$ و $S = 4$ یک ضلع قائمه برابر دارند پس نسبت دو ضلع قائمه دیگر آنها به نسبت مساحت ها است. مطابق

شکل، ضلع مربع را a فرض می‌کنیم. داریم:

$$ax = 2, (a-x)(a-\frac{x}{2}) = 4$$

$$\Rightarrow a^2 - \frac{3}{2}ax + \frac{x^2}{2} = 4 \Rightarrow a^2 + \frac{x^2}{2} = 18$$

$$\Rightarrow a^2 + \frac{(\frac{a}{2})^2}{2} = 18 \Rightarrow a^2 + \frac{32}{a^2} = 18$$

$$\Rightarrow a^4 - 18a^2 + 32 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a^2 = 2 \\ a^2 = 16 \end{cases}$$

در نتیجه دو مثلث ABC و AMN به حالت تساوی دو زاویه با هم مشابه‌اند و داریم:

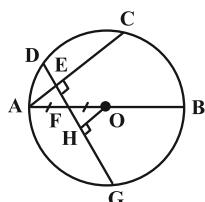
$$\frac{AM}{AC} = \frac{MN}{BC} \Rightarrow \frac{3}{7} = \frac{1}{\gamma} \Rightarrow BC = \frac{1}{3}(7 \times \frac{12}{\gamma}) = 4$$

(هنرسه -۳ - دایره: صفحه ۲۷)

(عباس الهی)

گزینه «۱»

ابتدا نیم‌دایره را کامل کرده و به یک دایره تبدیل می‌کنیم. سپس پاره خط DF را امتداد داده تا دایره را در نقطه G قطع کند و از مرکز O ، عمود OH را برابر با DG رسم می‌کنیم.

دو مثلث OHF و AEF همنهشت‌اند (چرا؟)، پس:

$$FE = FH = 3, \quad DH = HG = 12$$

به کمک روابط طولی در دایره داریم:

$$DF \times FG = AF \times FB \Rightarrow 9 \times 15 = \frac{R}{2} \times \frac{3R}{2}$$

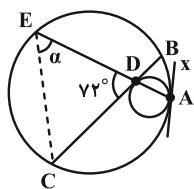
$$\Rightarrow 3R^2 = 4 \times 9 \times 15 \Rightarrow R^2 = 4 \times 9 \times 5 \Rightarrow R = 6\sqrt{5}$$

(هنرسه -۲ - دایره: صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(مهرداد ملومنی)

گزینه «۳»

مطابق شکل، مماس مشترک بر هر دو دایره در نقطه A را رسم می‌کنیم. در دایره کوچک‌تر، زوایای $\hat{ADB}$ و $\hat{DAX}$ هر دو ظلی بوده و روبه‌روی کمان AD هستند، پس با هم برابرند. حال در دایره بزرگ‌تر، زوایهای محاطی و روبه‌روی کمان ABE و همچنین $\hat{ADB}$ زاویه بین دو وتر است و داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{DAX} = \frac{\hat{EB} + \hat{BA}}{2} \\ \hat{ADB} = \frac{\hat{BA} + \hat{EC}}{2} \end{array} \right. \xrightarrow{\hat{DAX} = \hat{ADB}} \hat{EB} = \hat{EC} \quad (1)$$

(شین غلامی)

گزینه «۲»

ابتدا مساحت مثلث را پیدا می‌کنیم. با توجه به شکل، مثلث دارای ۳ نقطه مرزی و ۲ نقطه درونی است، پس داریم:

$$S_{\text{مثلث}} = \frac{3}{2} + 2 - 1 = 2/5$$

$$S_{\text{پنجضلعی}} = S_{\text{ مثلث}} = 13/5$$

پنجضلعی شبکه‌ای دارای ۱۱ نقطه درونی است، پس طبق فرمول پیک داریم:

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow 13/5 = \frac{b}{2} + 11 - 1 \Rightarrow \frac{b}{2} = 3/5 \Rightarrow b = 7$$

یعنی پنجضلعی شبکه‌ای، ۷ نقطه مرزی دارد.

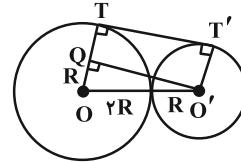
(هنرسه -۱ - پنجضلعی‌ها: صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

۲ هندسه

گزینه «۳»

(اخشنین خاصه‌فان)

طبق معلومات مسئله می‌توان شکل داده شده را تکمیل کرد. داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{مساحت ذوزنقه } S = \frac{(R+2R) \cdot TT'}{2} \\ TT' = O'Q = \sqrt{4R^2 - R^2} = \sqrt{3R^2} = 2\sqrt{2}R \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow S = \frac{3R \cdot 2\sqrt{2}R}{2} = 3\sqrt{2}R^2 = 6\sqrt{2} \Rightarrow R = \sqrt{2}$$

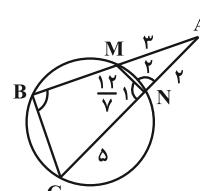
$$\Rightarrow TT' = 2\sqrt{2} \times \sqrt{2} = 4$$

(هنرسه -۲ - دایره: صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(کیوان دارابی)

گزینه «۴»

چهارضلعی $MNCB$ محاطی است. بنابراین:

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{B} + \hat{N}_1 = 180^\circ \\ \hat{N}_1 + \hat{N}_2 = 180^\circ \end{array} \right. \Rightarrow \hat{B} = \hat{N}_2$$

$$\frac{2x}{\sin \hat{B}} = \frac{x}{\sin \hat{A}} \Rightarrow \frac{2}{\underbrace{\sin(90^\circ + \hat{A})}_{\cos \hat{A}}} = \frac{1}{\sin \hat{A}}$$

$$\cos \hat{A} = 2 \sin \hat{A}$$

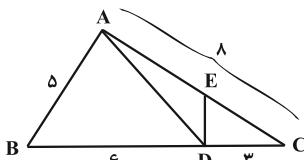
$$\sin^2 \hat{A} + \cos^2 \hat{A} \Rightarrow 5 \sin^2 \hat{A} = 1 \Rightarrow \sin \hat{A} = \frac{1}{\sqrt{5}}$$

(هنرسه ۲ - روابط طولی در مثلث: صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

(امیرحسین ابومسیوب)

گزینه «۲»

می‌دانیم در دو مثلث که دارای ارتفاع یکسان هستند، نسبت مساحت‌ها برابر نسبت قاعده‌هایی است که ارتفاع مشترک بر آن‌ها وارد می‌شود، پس داریم:

$$\frac{S_{ABD}}{S_{ADC}} = \frac{BD}{DC} \Rightarrow \frac{BD}{DC} = \frac{2}{1} \xrightarrow{\text{تکمیل در مخرج}} \frac{BD}{BC} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{BC=9}{BD=6} \Rightarrow DC=3$$

طبق قضیه استوارت در مثلث ABC داریم:

$$AB^2 \times DC + AC^2 \times BD = AD^2 \times BC + BD \times DC \times BC$$

$$\Rightarrow 5^2 \times 3 + 8^2 \times 6 = AD^2 \times 9 + 6 \times 3 \times 9$$

$$\Rightarrow 9AD^2 = 297 \Rightarrow AD^2 = 33$$

مطابق شکل اگر نقطه E وسط ضلع AC باشد، آن‌گاه طبق قضیه میانه‌ها در مثلث ADC داریم:

$$AD^2 + DC^2 = 2DE^2 + \frac{AC^2}{2} \Rightarrow 33 + 9 = 2DE^2 + \frac{64}{2}$$

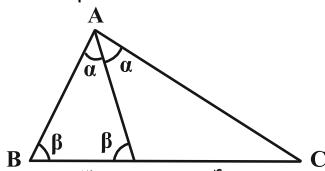
$$\Rightarrow 2DE^2 = 10 \Rightarrow DE^2 = 5 \Rightarrow DE = \sqrt{5}$$

(هنرسه ۲ - روابط طولی در مثلث: صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

(کیوان دارابی)

گزینه «۱»

طبق فرض، AD نیمساز داخلی $\hat{A}$ بوده و مثلث ABD متساوی الساقین است. طبق قضیه نیمسازهای زوایای داخلی داریم:

$$\frac{AB}{AC} = \frac{BD}{CD} \Rightarrow \frac{AB}{AC} = \frac{3}{4} \Rightarrow \begin{cases} AB = 3k \\ AC = 4k \end{cases}$$

بنابراین $AD = AB = 3k$ ؛ حال رابطه طول نیمساز AD را می‌نویسیم:

$$AD^2 = AB \times AC - BD \times DC \Rightarrow (3k)^2 = (3k)(4k) - 3 \times 4$$

$$\Rightarrow 9k^2 = 12k^2 - 12 \Rightarrow 3k^2 = 12 \Rightarrow k^2 = 4 \Rightarrow k = 2$$

در نتیجه $AB = AD = 3k = 6$.

(هنرسه ۲ - روابط طولی در مثلث: صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

همچنین با توجه به شکل داریم:

$$\hat{ADB} = 72^\circ = \frac{\widehat{EC} + 30^\circ}{2} \Rightarrow \widehat{EC} = 114^\circ \quad (2)$$

از (۱) و (۲) نتیجه می‌شود $\widehat{EB} = \widehat{EC} = 114^\circ$ و کمان AC برابر $\widehat{AC} = 36^\circ = (2 \times 114^\circ + 30^\circ) = 102^\circ$ می‌شود با:

در نتیجه زاویه محاطی $A\hat{E}C$ برابر است با:

$$\alpha = A\hat{E}C = \frac{\widehat{AC}}{2} = \frac{102^\circ}{2} = 51^\circ$$

(هنرسه ۲ - دایره: صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

(امیرحسین ابومسیوب)

گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

(۱) انتقال نقطه ثابت تبدیل ندارد.

(۲) بازتاب جهت شکل‌ها را حفظ نمی‌کند.

(۳) بازتاب و دوران، شبی خطها را حفظ نمی‌کنند.

(۴) همگی تبدیل‌های فوق اندازه زاویه‌ها را حفظ می‌کنند.

(هنرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی و کاربردها: کار در کلاس ۱۴۸)

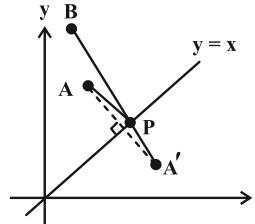
(سوکندر روشنی)

گزینه «۳»

کافی است بازتاب نقطه A را نسبت به خط $x = y$ که همان نیمساز ربع اول و سوم است، به دست آوریم و فاصله نقطه حاصل را تا B محاسبه می‌کنیم.

$$A(2, 5) \xrightarrow{\text{قرينه نسبت به } y=x} A'(5, 2)$$

$$\Rightarrow A'B = \sqrt{(1-5)^2 + (7-2)^2} = \sqrt{16+25} = \sqrt{41}$$

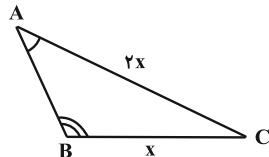

(هنرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی و کاربردها: صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

(فرشاد صدیقی غر)

گزینه «۱»

با توجه به فرض و شکل زیر، قضیه سینوس‌ها را در مثلث ABC می‌نویسیم:

$$\{4, \underset{2 \times}{O}, 6, \underset{2 \times 2}{O} O, 9\} \rightarrow 8 \text{ حالت}$$

تعداد زیرمجموعه‌های مطلوب برابر می‌شود با:
 (آمار و احتمال-آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(نیلوفر مهدوی)

«۴۳» گزینه

$$A \cup (A \cap B) = A, \quad A \cap (A \cup B) = A$$

نکته:

منتمی عبارت فرض را به دست می‌آوریم:

$$\underbrace{(A \cup (B \cap A))'}_{A} - ((A - B) \cup B') = A' \cap \underbrace{[(A \cap B') \cup B']}_{B'}$$

$$= A' \cap B \xrightarrow{\text{منتمی}} (A' \cap B)' = A \cup B'$$

گزینه‌ها را یک به یک بررسی می‌کنیم:

۱) $(A \cup B') \cap A = A$

۲) $(A \cup B') \cap B' = B'$

۳) $(A \cup B') \cap B = (A \cap B) \cup (B' \cap B) = A \cap B$

۴) $(A \cup B') \cap A' = (\underbrace{A \cap A'}_{\emptyset}) \cup (B' \cap A') = B' \cap A'$

(آمار و احتمال-آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۹)

(سید محمد رضا مسینی فرد)

«۴۴» گزینه

دو حالت زیر ممکن است:

الف) هر سه تاس فرد باشند که دو تای آنها مثل هم است.

ب) دو تاس زوج و مثل هم باشند و تاس سوم فرد باشد.

در نتیجه تعداد اعضای پیشامد مطلوب برابر می‌شود با:

$$n(A) = \binom{3}{2} \times 3 \times 2 + \binom{3}{2} \times 3 \times 3 = 45$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{45}{6^3} = \frac{5}{24}$$

(آمار و احتمال-احتمال: صفحه‌های ۳۹ تا ۴۳)

(کیوان دراین)

«۴۵» گزینه

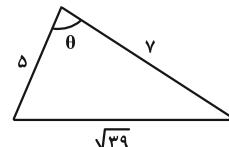
اگر احتمال انتخاب زیرمجموعه‌ای که بزرگ‌ترین عضوش برابر ۱ است را X بگیریم، احتمال انتخاب زیرمجموعه‌ای که بزرگ‌ترین عضوش ۲ باشد برابر $2X$ ، ... و احتمال انتخاب زیرمجموعه‌ای که بزرگ‌ترین عضوش ۵ باشد برابر $5X$ خواهد بود. از طرفی تعداد زیرمجموعه‌های این مجموعه با بزرگ‌ترین عضو n برابر با 2^{n-1} است.

جمع احتمال‌ها در این فضای نمونه‌ای غیرهمشانس برابر ۱ است، پس:

(سوکندر، روشنی)

«۴۰» گزینه

با توجه به طول اضلاع از رابطه هرون (به راحتی) نمی‌توان استفاده کرد. بهتر است زاویه بین دو ضلع با طول‌های ۵ و ۷ را از قضیه کسینوس‌ها محاسبه کنیم:

$$39 = 25 + 49 - 2(5 \times 7) \cos \theta \Rightarrow 7 \cos \theta = 35$$

$$\Rightarrow \cos \theta = \frac{1}{2} \Rightarrow \sin \theta = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

در نتیجه مساحت این مثلث برابر می‌شود با:

$$S = \frac{1}{2} \times 5 \times 7 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{35\sqrt{3}}{4}$$

(هندسه ۳- روابط طولی در مثلث: صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

آمار و احتمال

(ممطفی دیداری)

«۴۱» گزینه

$$\begin{aligned} \text{نکته: } & \left\{ \begin{array}{l} \sim(p \Leftrightarrow q) \equiv p \Leftrightarrow \sim q \\ p \Leftrightarrow q \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p) \end{array} \right. \end{aligned}$$

طبق نکات بالا داریم:

$$\sim(p \Leftrightarrow q) \vee (p \Rightarrow \sim q) \equiv (p \Leftrightarrow \sim q) \vee (p \Rightarrow \sim q)$$

$$\equiv [(p \Rightarrow \sim q) \wedge (\sim q \Rightarrow p)] \vee (p \Rightarrow \sim q)$$

طبق قانون جذب، این گزاره همارز گزاره $p \Rightarrow \sim q$ است، لذا از همارزی $p \Rightarrow \sim q \equiv \sim p \vee \sim q$ ترکیب شرطی داریم:

(آمار و احتمال-آشنایی با مبانی ریاضیات: صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

(سوکندر، روشنی)

«۴۲» گزینه

با توجه به فرض، زیرمجموعه‌ها را براساس کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین عضو می‌سازیم:

$$\{1, \underset{2 \times 2 \times 2 \times 2}{O} O O O, 6\} \rightarrow 16 \text{ حالت}$$

$$\{2, \underset{2 \times 2 \times 2}{O} O O, 6, 7\} \rightarrow 8 \text{ حالت}$$

$$\{3, \underset{2 \times 2}{O} O, 6, \underset{2 \times 2}{O}, 8\} \rightarrow 8 \text{ حالت}$$

«گزینه ۱» (میانگین وزنی در این ریاضی)

با توجه به فرض سؤال، نتیجه می‌شود که اعداد فراوانی‌ها باید به صورت ۹، ۷، ۳، ۱ باشند که با جای گذاری آن‌ها به صورتی که در فرض بیان شده، اعداد زوج و غیرتکراری ۸، ۶، ۴، ۲ به وجود می‌آید.

میانگین وزنی در حالت اولیه برابر است با:

$$\frac{(3 \times 1) + (6 \times 3) + (10 \times 7) + (4 \times 9)}{1+3+7+9} = \frac{127}{20}$$

میانگین وزنی در حالت ثانویه نیز برابر است با:

$$\frac{(3 \times 2) + (6 \times 4) + (10 \times 6) + (4 \times 8)}{2+4+6+8} = \frac{122}{20}$$

در این صورت اختلاف میانگین‌ها برابر می‌شود با:

$$\frac{127}{20} - \frac{122}{20} = \frac{5}{20} = \frac{1}{4} = 0.25$$

(آمار و احتمال - آمار توصیفی؛ صفحه‌های ۵ و ۱۰)

(علی ایمان)

«گزینه ۴»

با توجه به فرض، داده‌ها را به صورت جدول زیر مرتب می‌کنیم:

x_i	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6
$x_i - \bar{x}$	-1	-1	-2	1	3	0

با توجه به جدول درمی‌یابیم که x_1 و x_2 همان مُدد داده‌ها یعنی برابر ۵ هستند. داریم:

$$x_1 - \bar{x} = -1 \Rightarrow 5 - \bar{x} = -1 \Rightarrow \bar{x} = 6$$

واریانس داده‌ها برابر است با میانگین مجذور «انحراف از میانگین» داده‌ها، یعنی:

$$\sigma^2 = \frac{\sum(x_i - \bar{x})^2}{n} = \frac{1+1+4+1+9+0}{6} = \frac{16}{6} = \frac{8}{3}$$

$$C.V = \frac{\sigma}{\bar{x}} = \frac{\sqrt{3}}{6} = \frac{2\sqrt{2}}{6\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{6}}{9}$$

(آمار و احتمال - آمار توصیفی؛ صفحه‌های ۸۳ و ۸۷)

(نیلوفر مهدوی)

«گزینه ۲»

بازه اطمینان بیش از ۹۵٪ برای میانگین جامعه به صورت زیر است:

$$\bar{x} - \frac{2\sigma}{\sqrt{n}} \leq \mu \leq \bar{x} + \frac{2\sigma}{\sqrt{n}}$$

$$\bar{x} - \frac{2\sigma}{\sqrt{n}} = 13/68, \quad \bar{x} + \frac{2\sigma}{\sqrt{n}} = 14/32$$

$$\frac{13/68 + 14/32}{2} = 14 \quad \text{میانگین داده‌های نمونه برابر است با:}$$

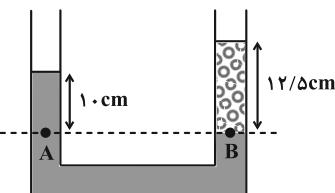
یکی از روابط فوق را در نظر گرفته و مقادیر اندازه نمونه و میانگین را جای گذاری کرده تا مقدار انحراف معیار به دست آید:

$$14 + \frac{2\sigma}{\sqrt{100}} = 14/32 \Rightarrow \frac{2\sigma}{10} = 0/32$$

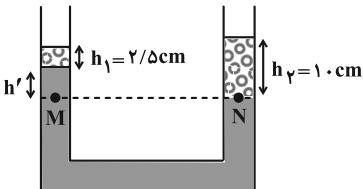
$$\Rightarrow 2\sigma = 3/2 \Rightarrow \sigma = 1/6$$

بنابراین مقدار واریانس جامعه برابر است با:

(آمار و احتمال - آمار استنباطی؛ صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

در حالت ثانویه و پس از برداشتن $\frac{2}{5}$ سانتی‌متر از ستون روغن داریم:

$$P_M = P_N \Rightarrow \rho_{آب}gh' + \rho_{rogue}gh_1 + P_0 = \rho_{آب}gh_2 + P_0 \\ \Rightarrow (1 \times h') + (2/5 \times 10/\lambda) = 10 \times 10/\lambda$$

$$\Rightarrow 2 + h' = 10 \Rightarrow h' = 8 \text{ cm}$$

اختلاف سطح آزاد روغن در دو طرف برابر $1/5 \text{ cm} = 1/5 \text{ cm}$ خواهد شد.

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی موارد: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۷)

- ۵۵ گزینه «۲» (زهره آقامحمدی)

چون جسم A در داخل مایع ρ_1 غوطه‌ور و در داخل مایع ρ_2 شناور است.
داریم:

$$\rho_A < \rho_2 \quad (1) \quad \text{و} \quad \rho_A = \rho_1 \quad (2)$$

از طرفی برای جسم B داریم: $\rho_B = \frac{3}{2}\rho_A \xrightarrow{(1)} \rho_B > \rho_1$

يعني جسم B در داخل مایع ρ_1 تنهشین می‌شود. از طرفی $\rho_B > \rho_2$ باشد، جسم B چگالی‌های ρ_1 و ρ_2 را نمی‌توان مقایسه کرد. اگر $\rho_B > \rho_2$ باشد، جسم B تنهشین می‌شود. اگر $\rho_B = \rho_2$ باشد، غوطه‌ور می‌شود و اگر $\rho_B < \rho_2$ باشد، در سطح مایع شناور می‌شود، پس با این توضیحات مورد (الف) همواره درست نیست ولی مورد (ب) درست است. برای جسم C داریم:

$$\rho_C = \frac{1}{2}\rho_A \xrightarrow{(1), (2)} \begin{cases} \rho_C < \rho_1 \\ \rho_C < \rho_2 \end{cases}$$

يعني جسم C در هر دو مایع شناور می‌شود، پس مورد (ب) درست و (ت) نادرست است.

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی موارد: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۷)

- ۵۶ گزینه «۱» (مبتنی کلوبیان)

برای شارة تراکم‌نایذیر، آهنگ شارش حجمی شاره‌ای که با تنید ۷ از مقطع A عبور می‌کند، از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$= \text{آهنگ شارش حجمی شاره} = Av$$

و طبق معادله پیوستگی برای شارة تراکم‌نایذیر داریم: $A_1v_1 = A_2v_2$

پس طبق این معادله، در قطر یا سطح مقطع بزرگ‌تر، تنید شاره کمتر است. بنابراین:

$$\text{وروودی}_V = \pi r^2 \quad \text{وروودی}_D = (Av)$$

$$\Rightarrow 450 = (3)(r^2) \quad \text{وروودی}_D = 50$$

$$\Rightarrow 450 = 50 \quad \text{وروودی}_D = 5\sqrt{2}m \Rightarrow D = 2r = 10\sqrt{2}m$$

جذر

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی موارد: صفحه‌های ۳۲ تا ۳۷)

(مسعود خدابنده)

$$\frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2} = J = \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^2} \times \text{m}^2 \neq \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2} \cdot \text{N}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه ۱۰)

گزینه «۴»

- ۵۱

گزینه «۱»

ابتدا حجم فلز به کار رفته در نیمکره را به دست می‌آوریم (برحسب cm^3):

$$V_1 = \frac{2}{3}\pi R^3 = \frac{2}{3}\pi(1000 - R^3) = 2000 - 2R^3$$

حجم قسمت خالی نیمکره که توسط آب پر می‌شود، برابر است با:

$$V_2 = \frac{2}{3}\pi R^3 = 2R^3$$

$\text{آب} + m_{فلز} = m_{کل}$ برحسب گرم

$$\Rightarrow 10750 = \rho_1 V_1 + \rho_2 V_2$$

$$10750 = 6(2000 - 2R^3) + 1 \times 2R^3$$

$$\Rightarrow 10750 = 12000 - 12R^3 + 2R^3$$

$$\Rightarrow 1250 = 10R^3 \Rightarrow R = 5 \text{ cm}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری: صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(ممطفی کیانی)

گزینه «۱»

بررسی موارد:

(الف) نادرست؛ چون نیروی همچسبی بین مولکول‌های جیوه بزرگ‌تر از نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های جیوه و شیشه است، جیوه حالت کروی (قطره مانند) خود را حفظ می‌کند و سطح شیشه را تر نمی‌کند.

(ب) درست؛ کشش سطحی در مایع‌ها، در واقع همان نیروی رباشی از نوع همچسبی موجود در سطح مایع است.

پ) درست

(ت) درست؛ در این حالت، نیروی همچسبی بین مولکول‌های آب از نیروی دگرچسبی بین آب و شیشه قوی‌تر بوده و سطح آب داخل لوله موین برآمده و پایین‌تر از سطح آب داخل ظرف قرار می‌گیرد.

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی موارد: صفحه‌های ۲۸ تا ۳۲)

(حسین العیان)

گزینه «۲»

با توجه به این که مایع‌ها در لوله U شکل در حالت اول در حال تعادل هستند، داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow \rho_{آب}gh + P_0 = \rho_{آب}gh + P_0$$

$$\Rightarrow \rho_{آب}h_{rogue} = \rho_{آب}h_{rogue} \Rightarrow 1 \times 10 = 0.8 \times h$$

$$\Rightarrow h_{rogue} = 12.5 \text{ cm}$$

$$W_t = W_F + W_f \xrightarrow{\frac{W_f=375\text{ kJ}}{W_f=-25\text{ kJ}}} 375 = W_F + (-25)$$

$$\Rightarrow W_F = 400\text{ kJ}$$

توان خروجی (مفید) خودرو را پیدا می کنیم:

$$P_{\text{خروجی}} = \frac{W_F}{\Delta t} = \frac{400}{40} = 10\text{ kW}$$

۳

توان ورودی را نیز بر حسب kW محاسبه می کنیم:

$$P_{\text{ورودی}} = 160\text{ hP} = 160 \times 750 = 120000\text{ W} = 120\text{ kW}$$

در پایان بازده خودرو را حساب می کنیم:

$$Ra = \frac{P_{\text{خروجی}}}{P_{\text{ورودی}}} \times 100 \Rightarrow Ra = \frac{30}{120} \times 100 = 25\%$$

(فیزیک ا-کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(مسعود فخرانی)

۶۰- گزینه «۳»

مطابق فعالیت ۲-۴ صفحه ۸۷ کتاب درسی، در مراکز پرورش گل و گیاه و هواشناسی به طور معمول از دماستج بیشینه - کمینه استفاده می شود.

(فیزیک ا- دما و گرما: صفحه ۸۷)

(علی بزرگ)

۶۱- گزینه «۲»

با برقاری ۲ رابطه زیر برای گرما می توان نوشت:

$$\left. \begin{array}{l} Q = Pt \\ Q = mc\Delta\theta \end{array} \right\} \Rightarrow Pt = mc\Delta\theta$$

$$\Rightarrow 8000(30) = 4(c)(50 - (-10)) \Rightarrow 8000 \times 30 = 4c \times 60$$

$$\Rightarrow c = \frac{8000}{6} = 1000 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot ^\circ\text{C}} = 1000 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{K}}$$

(فیزیک ا- دما و گرما: صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

(محمد مقدم)

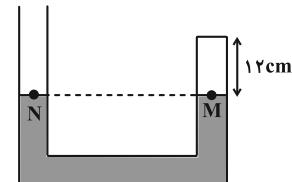
۶۲- گزینه «۱»

در حالت اول با استفاده از دو نقطه هم‌شار، فشار گاز شاخه A را به دست می آوریم:

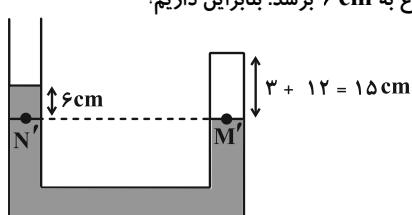
$$P_M = P_N \Rightarrow P_1 = P_0 = 75\text{ cmHg}$$

$$V_1 = Ah \Rightarrow V_1 = 12A$$

$$T_1 = 273 + 27 = 300\text{ K}$$

در حالت دوم، در اثر گرما حجم شاخه A زیاد شده و باید در این شاخه ۳ cm سطح جیوه پایین رود و در شاخه دیگر نیز ۳ cm بالا رود تا اختلاف ارتفاع به ۶ cm برسد. بنابراین داریم:

(ممسن سلماس و نز)

۵۷- گزینه «۱»

از قضیه کار و انرژی جنبشی ($W_t = \Delta K$) استفاده می کنیم. دقت کنید که ۷ در فرمول انرژی جنبشی تندی است. پس اندازه سرعت در هر حالت را به دست می آوریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} v_1 = \sqrt{6^2 + 8^2} = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}} \\ v_2 = \sqrt{12^2 + (-5)^2} = 13 \frac{\text{m}}{\text{s}} \end{array} \right. \Rightarrow W_t = \frac{1}{2} \times m \times (v_2^2 - v_1^2)$$

$$W_t = \frac{1}{2} \times 2 \times (169 - 100) = 69\text{ J}$$

(فیزیک ا-کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(مهران اسماعیلی)

۵۸- گزینه «۳»

با توجه به برابر بودن فواصل $\overline{EF}$, $\overline{DE}$, $\overline{CD}$ و $\overline{EF}$ می توان نتیجه گرفت مقدار کار نیروی اصطکاک نیز در این فواصل یکسان است، یعنی:

$$W_{f_{CD}} = W_{f_{DE}} = W_{f_{EF}} = W_f$$

قانون پایستگی انرژی را یک بار در مسیر رفت و بار دیگر در مسیر برگشت می نویسیم. در مسیر رفت، با فرض سطح زمین به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی، جسم در نقطه A دارای انرژی جنبشی و در نقطه B دارای انرژی پتانسیل گرانشی است. پس می توان نوشت:

$$E_B - E_A = W_{f_{CD}} + W_{f_{DE}} + W_{f_{EF}}$$

$$\Rightarrow mgh - \frac{1}{2}mv^2 = 3W_f \quad (1)$$

در مسیر برگشت، جسم در نقطه B دارای انرژی پتانسیل گرانشی و در نقطه D جسم فاقد انرژی است:

$$E_D - E_B = W_{f_{EF}} + W_{f_{DE}} \Rightarrow 0 - mgh = 2W_f$$

$$\Rightarrow W_f = -\frac{mgh}{2}$$

حال مقدار W_f را در رابطه (1) قرار می دهیم:

$$\frac{mgh}{2} = -\frac{mgh}{2} \rightarrow mgh - \frac{1}{2}mv^2 = -\frac{3}{2}mgh$$

$$\Rightarrow \frac{5}{2}mgh = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow v^2 = 5gh \Rightarrow v = \sqrt{5gh}$$

(فیزیک ا-کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

(علیرضا بهاری)

۵۹- گزینه «۱»

ابتدا به کمک قضیه کار- انرژی جنبشی، کار کل انجام شده روی خودرو را

$$W_t = \Delta K = K_2 - K_1 = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2) \quad \text{به دست می آوریم:}$$

$$\frac{v_1 = 12 \frac{\text{km}}{\text{h}} = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}}{v_2 = 10 \frac{\text{km}}{\text{h}} = 30 \frac{\text{m}}{\text{s}}, \quad m = 1500\text{ kg}}$$

$$W_t = \frac{1}{2} \times 1500 \times (30^2 - 20^2) = 750 \times 500 = 375000\text{ J} = 375\text{ kJ}$$

اکنون می توانیم کار نیروی موتور خودرو (W_F) را حساب کنیم. توجه داشته باشید که کار نیروهای اتلافی روی خودرو (W_F) منفی است.

از طرفی، رابطه بازده ماشین گرمایی به صورت $\eta = \frac{|W|}{Q_H}$ می‌باشد.

بنابراین ابتدا، از رابطه بازده ماشین گرمایی مقدار W را محاسبه می‌کنیم:

$$\eta = \frac{|W|}{Q_H} \Rightarrow \frac{40}{100} = \frac{|W|}{220} \Rightarrow |W| = 0 / 4 \times 220 = 10.8 \text{ kJ}$$

$$Q_H = |Q_L| + |W| \Rightarrow |Q_L| = Q_H - |W| \\ = 220 - 10.8 = 162 \text{ kJ}$$

(فیزیک ا- ترمودینامیک: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

-۶۴ گزینه «۲» (علی برگر)

چون بدون انجام کار، امکان انتقال گرما از چشمۀ سرد به چشمۀ گرم وجود ندارد و قانون دوم ترمودینامیک به بیان یخچالی نقض می‌شود.

(فیزیک ا- ترمودینامیک: صفحه ۱۳۷)

-۶۵ گزینه «۴» (محمد لاثم منشاری)

$$\Delta q = ne = 2 / 5 \times 10^{13} \times 1 / 6 \times 10^{-19} = 4 \times 10^{-6} \text{ C} = 4 \mu\text{C}$$

$$\begin{cases} q'_A = q_A + \Delta q = 9 \mu\text{C} \\ q'_B = q_B - \Delta q = -1 \mu\text{C} \end{cases}$$

$$F = \frac{k |q'_A| |q'_B|}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 9 \times 10^{-6} \times 1 \times 10^{-6}}{(9 \times 10^{-2})^2} = 10 \text{ N}$$

با توجه به ناهمنام بودن بار ذره‌ها، نیروی بین آن‌ها از نوع رباشی است.

(فیزیک ۲- الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

-۶۶ گزینه «۴» (محمد مقدم)

چون میدان در راستای محور x منفی است، بار الکتریکی q_1 ، منفی و چون

میدان راستای محور y منفی است بار الکتریکی q_2 ، مثبت است و با استفاده از رابطه میدان الکتریکی داریم:

$$E = \frac{k |q|}{r^2} \Rightarrow \begin{cases} 6 \times 10^7 = \frac{9 \times 10^9 \times |q_1|}{(3 \times 10^{-2})^2} \\ \Rightarrow |q_1| = 6 \times 10^{-6} \text{ C} \Rightarrow q_1 = -6 \mu\text{C} \\ 5 \times 10^6 = \frac{9 \times 10^9 \times |q_2|}{(12 \times 10^{-2})^2} \\ \Rightarrow |q_2| = 8 \times 10^{-6} \text{ C} \Rightarrow q_2 = 8 \mu\text{C} \end{cases}$$

(فیزیک ۲- الکتریسیته ساکن: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

-۶۷ گزینه «۲» (مهران اسماعیلیان)

چنانچه از اثر نیروی وزن و مقاومت هوا صرف نظر شود، تنها نیروی وارد بر الکترون نیروی ناشی از میدان الکتریکی است. اگر W_E کار نیروی الکتریکی باشد، بنایه قضیه کار و انرژی داریم:

$$\Delta K = W_E \Rightarrow \frac{1}{2} mv_B^2 - \frac{1}{2} mv_A^2 = W_E$$

$$\frac{m = 8 \times 10^{-31} \text{ kg}, v_B = 0}{v_A = 8 \times 10^6 \frac{\text{m}}{\text{s}}} \Rightarrow 0 - \frac{1}{2} \times 9 \times 10^{-31} \times (4 \times 10^6)^2 = W_E$$

$$P_{M'} = P_{N'} \Rightarrow P_V = P_0 + P_{Hg} \Rightarrow P_V = 75 + 6 = 81 \text{ cmHg}$$

با استفاده از نسبت معادله حالت گاز کامل داریم:

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{75 \times 12 \text{ A}}{300} = \frac{81 \times 15 \text{ A}}{T_2} \Rightarrow T_2 = 40.5 \text{ K}$$

$$\Rightarrow \Delta T = 40.5 - 300 = 10.5 \text{ K} \Rightarrow \Delta \theta = \Delta T = 10.5^\circ \text{ C}$$

(فیزیک ا- دما و گرمای: صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۳)

-۶۸ گزینه «۴» (علیرضا بهاری)

ابتدا به کمک معادله حالت گاز کامل، حجم گاز در نقطه A را به دست می‌آوریم:

$$P_A V_A = n R T_A \Rightarrow 4 \times 10^4 \times V_A = 1 \times 8 \times 600$$

$$\Rightarrow V_A = \frac{4800}{4 \times 10^4} = 12 \times 10^{-3} \text{ m}^3$$

فرایند AB هم حجم است، بنابراین می‌توان نوشت:

$$V_B = V_A = 12 \times 10^{-3} \text{ m}^3$$

فرایند DA هم فشار است و داریم:

$$\frac{V_D}{T_D} = \frac{V_A}{T_A} \Rightarrow \frac{V_D}{800} = \frac{12 \times 10^{-3}}{600}$$

$$\Rightarrow V_D = \frac{4}{3} \times 12 \times 10^{-3} = 16 \times 10^{-3} \text{ m}^3$$

فرایند CD هم حجم است و می‌توان نوشت:

$$V_C = V_D = 16 \times 10^{-3} \text{ m}^3$$

اکنون کار انجام شده در فرایندهای هم فشار BC و DA را حساب می‌کنیم:

$$W_{BC} = -P_B (V_C - V_B) = -12 \times 10^4 (16 \times 10^{-3} - 12 \times 10^{-3}) \\ = -1200 \times 4 = -4800 \text{ J}$$

$$W_{DA} = -P_A (V_A - V_D) = -4 \times 10^4 (12 \times 10^{-3} - 16 \times 10^{-3}) \\ = -400 \times (-4) = 1600 \text{ J}$$

در انتها نیز کار انجام شده توسط محیط روی گاز در این چرخه را پیدا می‌کنیم. توجه داشته باشید که در فرایندهای هم حجم AB و CD کاری

$$W_t = W_{AB} + W_{BC} + W_{CD} + W_{DA} \quad \text{اجام نمی‌شود.}$$

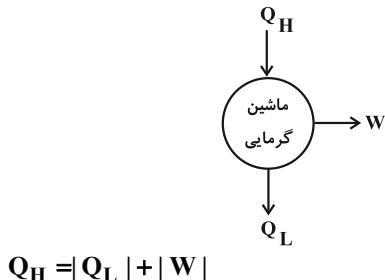
$$W_t = 0 + (-4800) + 0 + 1600 = -3200 \text{ J}$$

(فیزیک ا- ترمودینامیک: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۷)

(عبدالرضا امینی نسب)

-۶۹ گزینه «۴» (عبدالرضا امینی نسب)

مطابق قانون اول ترمودینامیک برای چرخه ماشین‌های آرمانی داریم:

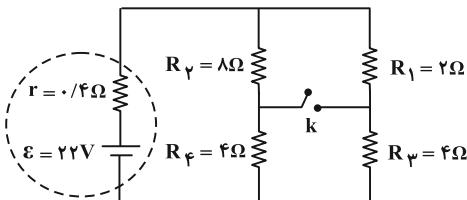
(زهره آقامحمدی)

گزینه «۳»

-۷۳

ابتدا مقاومت معادل و سپس جریان مدار را در حالتی که کلید k باز است.

محاسبه می کنیم:

$$R_1, R_3 \Rightarrow R_{1,3} = 2 + 4 = 6\Omega$$

$$R_2, R_4 \Rightarrow R_{2,4} = 4 + 4 = 12\Omega$$

$$R_{eq} = \frac{R_{2,4} \times R_{1,3}}{R_{2,4} + R_{1,3}} = \frac{12 \times 6}{18} = 4\Omega$$

موازی اند: $R_{2,4}$ و $R_{1,3}$

$$I = \frac{\epsilon}{r + R_{eq}} = \frac{22}{0 + 4} = \frac{22}{4} = 5A$$

توان خروجی باتری، با توان مصرفی مقاومت معادل برابر است:

$$P = R_{eq} I^2 = 4 \times 5^2 = 100W$$

پس از وصل کلید k داریم:

$$R_1, R_2 \Rightarrow R_{1,2} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = \frac{2 \times 8}{10} = 1.6\Omega$$

$$R_3, R_4 \Rightarrow R_{3,4} = \frac{R_3 R_4}{R_3 + R_4} = \frac{4 \times 4}{8} = 2\Omega$$

$$R_{2,4}, R_{1,2} \text{ متواالی اند} \rightarrow R'_{eq} = 1/6 + 2 = 3/6\Omega$$

در نتیجه، جریان در این حالت برابر است با:

$$I' = \frac{\epsilon}{r + R'_{eq}} = \frac{22}{0 + 3/6} = \frac{22}{4} = 5/5A$$

$$P' = R'_{eq} I'^2 = 3/6 \times (5/5)^2 = 10.8/9W$$

$$\Rightarrow P' - P = 10.8/9 - 100 = 8/9W$$

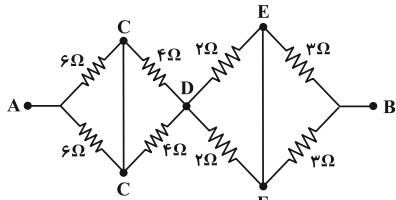
(فیزیک ۲- برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم؛ صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(مهری شریف)

گزینه «۱»

-۷۴

با نام‌گذاری گره‌ها می‌توانیم مدار را ساده‌تر کنیم:

$$\Rightarrow W_E = -72 \times 10^{-19} J$$

$$\Delta U_E = -W_E = -(-72 \times 10^{-19}) = 72 \times 10^{-19} J$$

با توجه به رابطه اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه داریم:

$$V_B - V_A = \frac{\Delta U_E}{q} \xrightarrow{q_e = -1/6 \times 10^{-19} C, V_A = 30 V} \Delta U_E = 72 \times 10^{-19} J$$

$$V_B - (-30) = \frac{72 \times 10^{-19}}{-1/6 \times 10^{-19}} \Rightarrow V_B = -15 V$$

(فیزیک ۲- الکتریسیته ساکن؛ صفحه‌های ۲۱ و ۲۶)

گزینه «۲»

(مجهنی نویان)

برای این که انرژی پتانسیل الکتریکی ذخیره شده در خازنی با طرفیت ثابت

$$\text{تفییر نکند، طبق رابطه } U = \frac{1}{2} \frac{q^2}{C} \text{ باید اندازه } q \text{ ثابت بماند، یعنی با انتقال}$$

بار $C = 30 \mu F$ از صفحه منفی به صفحه مثبت، بار صفحه مثبت باید قریب‌تر بار آن در حالت اولیه شود، پس:

$$q_2 = -q_1 \xrightarrow{q_2 = q_1 - 30 = q - 30} q - 30 = -q$$

$$\Rightarrow 2q = 30 \Rightarrow q = 15 \mu C$$

(فیزیک ۲- الکتریسیته ساکن؛ صفحه‌های ۳۱ و ۳۰)

گزینه «۳»

(مهدی‌کاظمی منشاری)

$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{0/25}{1000} = 2/5 \times 10^{-4} A = 2/5 \times 10^{-1} mA$$

دقت کنید که آمپرساعت واحد بار الکتریکی (q) می‌باشد.

(فیزیک ۲- برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم؛ صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

گزینه «۳»

(حسین لقی)

وقتی سیم کشیده می‌شود، با افزایش طول، جرم آن ثابت مانده و سطح مقطع

$$R = \rho \frac{L}{A} \xrightarrow{A = \frac{V}{L}} R = \rho \frac{L^2}{V}$$

چون ρ و V ثابت هستند، طبق رابطه $R = \rho \frac{L^2}{V}$ ، نمودار R برحسب L یک سهمی است، یعنی گزینه «۳» صحیح است.

(فیزیک ۲- برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم؛ صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

گزینه «۴»

(امیر‌احمد میرسعید)

در حالت روشن، مقاومت لامپ برابر است با:

$$P = \frac{V^2}{R} \Rightarrow R = \frac{V^2}{P} = \frac{20^2}{100} = 400 \Omega$$

یعنی مقاومت لامپ در حالت روشن 400Ω است.

$$R_\gamma = R_1(1 + \alpha \Delta \theta) \Rightarrow 400 = 40(1 + 4/5 \times 10^{-3} \Delta \theta)$$

$$\Rightarrow 10 = 1 + 4/5 \times 10^{-3} \Delta \theta \Rightarrow 9 = 4/5 \times 10^{-3} \Delta \theta$$

$$\Delta \theta = 2000^\circ C$$

(فیزیک ۲- برایان الکتریکی و مدارهای برایان مستقیم؛ صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

(سیده ملیمه میرصالحی)

گزینه ۴ - ۷۸

نیروی حرکت القایی از رابطه $\varepsilon_{av} = -N \frac{\Delta\Phi}{\Delta t}$ به دست می‌آید و با ثابت ماندن مساحت حلقه‌ها (A) می‌توان نتیجه گرفت:

$$\Delta B = B_2 - B_1 = -2B$$

$$\varepsilon_{av} = -N \frac{\Delta\Phi}{\Delta t} \xrightarrow{\Delta\Phi = A\Delta B} \varepsilon_{av} = -N \frac{2BA}{\Delta t}$$

$$\frac{\varepsilon_{av} = 30V, A = 2 \times 10^{-4} m^2}{B = 0.3T, \Delta t = 0.02s} \xrightarrow{30 = \frac{N \times 2 \times 0 / 0.3 \times 2 \times 10^{-4}}{0 / 0.2}}$$

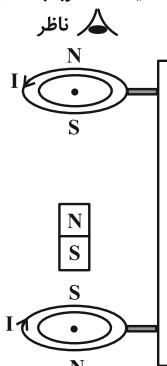
دور

(فیزیک ۲ - القای الکترومغناطیسی و هریان متناسب؛ صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

(محمد کاظم منشاری)

گزینه ۴ - ۷۹

با توجه به قانون لنز مسئله را بررسی می‌کنیم:
هنگامی که آهنربا به حلقة پایینی نزدیک می‌شود، شار عبوری از حلقة پایینی افزایش می‌یابد و در نتیجه آن جریان القایی در جهت ساعتگرد ایجاد می‌شود تا میدان ناشی از آن با میدان آهنربا مخالفت کند و آن را تضعیف کند.
هنگامی که آهنربا از حلقة بالای دور می‌شود، شار عبوری از حلقة بالای کاهش یافته و در نتیجه آن جریان القایی در جهت پاد ساعتگرد ایجاد می‌شود تا میدان ناشی از آن در جهت میدان آهنربا باشد و مانع تضعیف آن شود.

(فیزیک ۲ - القای الکترومغناطیسی و هریان متناسب؛ صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

(ممسن سلاماس وزیر)

گزینه ۴ - ۸۰

$$\Phi = AB \cos \theta \Rightarrow \Phi_{max} = AB = 0 / 1 \times 500 \times 10^{-4} = 5 \text{ mWb}$$

$$\Phi_{max} = \Phi_{max} \cos \frac{2\pi}{T} t \Rightarrow 3 = 5 \cos \left(\frac{2\pi}{T} t \right)$$

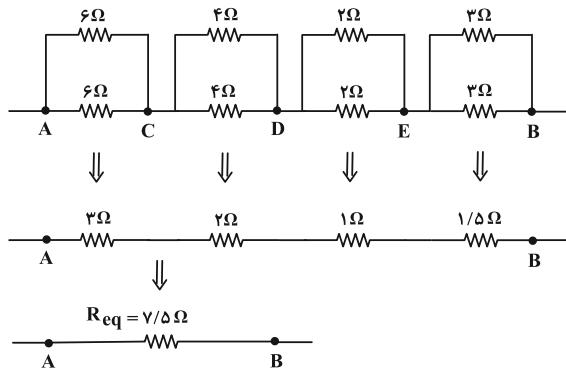
$$\Rightarrow \cos \left(\frac{2\pi}{T} t \right) = \frac{3}{5}$$

$$\begin{aligned} \sin^2 \theta + \cos^2 \theta &= 1 \\ \cos \theta &= \frac{3}{5} \end{aligned} \Rightarrow \sin \theta = \sin \left(\frac{2\pi}{T} t \right) = \pm \frac{4}{5}$$

$$\epsilon = \epsilon_{max} \sin \left(\frac{2\pi}{T} t \right) \Rightarrow \left| \frac{\epsilon}{\epsilon_{max}} \right| = \left| \sin \left(\frac{2\pi}{T} t \right) \right| = \frac{4}{5}$$

چون گفته در همان لحظه پس مقدار $\left(\frac{2\pi}{T} t \right)$ تغییری نداشته است.

(فیزیک ۲ - القای الکترومغناطیسی و هریان متناسب؛ صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

(فیزیک ۲ - هریان الکتریکی و مدارهای هریان مستقیم؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

(عبدالرضا امینی نسب)

گزینه ۳ - ۷۵

هر چه از سیم حامل جریان دورتر شویم، میدان مغناطیسی ضعیف‌تر خواهد شد، بنابراین برای رسم خطوط میدان مغناطیسی، در نقاط دورتر بردار میدان مغناطیسی باید کوچک‌تر رسم شود. از طرفی طبق قاعدة دست راست گزینه ۳ صحیح است.

(فیزیک ۲ - مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۶ تا ۹۷)

(مبین کلینیان)

گزینه ۳ - ۷۶

با توجه به این که جهت میدان مغناطیسی بر صفحه عمود است، زاویه بین سیم حامل جریان و میدان مغناطیسی 90° درجه است. پس با توجه به رابطه نیروی وارد بر سیم حامل جریان درون میدان مغناطیسی داریم:

$$F = BIL \sin \theta \xrightarrow{B = 8 \times 10^{-4} T, I = 5 A, L = 2 m, \theta = 90^\circ} F = (8 \times 10^{-4})(5)(2)(1) = 8 \times 10^{-3} N$$

با چرخش سیم به صورت ساعتگرد به اندازه 60° درجه، زاویه بین سیم حامل جریان و میدان مغناطیسی تغییری نمی‌کند، پس اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر آن از طرف میدان مغناطیسی نیز تغییر نمی‌کند.

(فیزیک ۲ - مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۶ تا ۹۷)

(سیدم مقدم)

گزینه ۳ - ۷۷

میدان مغناطیسی هر نیم حلقه را با استفاده از رابطه زیر به دست می‌آوریم و با استفاده از قاعدة دست راست جهت میدان‌ها درون سوی شود و داریم:

$$B = \frac{\mu_0 NI}{2R} \Rightarrow B_1 = \frac{12 \times 10^{-7} \times \frac{1}{2} \times 1 / 5}{2 \times 0 / 1} = 4 / 5 \times 10^{-6} T$$

$$B_2 = \frac{12 \times 10^{-7} \times \frac{1}{2} \times 1 / 5}{2 \times 0 / 2} = 2 / 25 \times 10^{-6} T$$

$$B_T = B_1 + B_2 = (4 / 5 + 2 / 25) \times 10^{-6} T = 6 / 25 \times 10^{-6} G$$

(فیزیک ۲ - مغناطیس؛ صفحه‌های ۹۶ تا ۹۷)

(ممدرضا پورجاورد)

«گزینه ۲» -۸۳

به غیر از عبارت اول، سایر عبارت‌ها نادرست هستند.

با توجه به شکل‌های داده شده، طول موج پرتو **I** از طول موج پرتو **II** کوتاه‌تر است. بنابراین اگر پرتو **II** نارنجی باشد، پرتو **I** می‌تواند سبز باشد که طول موج کوتاه‌تر دارد.

میزان شکست پرتوها با عبور از منشور با طول موج آن‌ها رابطه عکس دارد. بنابراین عبور پرتو **I** از منشور با شکست بیشتری همراه خواهد بود.

طول موج‌های رادیویی از طول موج پرتوهای فروسرخ بلندتر است. بنابراین اگر پرتو **II** فروسرخ باشد، پرتو **I** را نمی‌توان به امواج رادیویی نسبت داد.

اگر طول موج پرتو **II** برابر با 700 nm باشد، پرتو **I** دارای طول موج کوتاه‌تری از 700 nm خواهد بود. اگر طول موج این پرتو بین 400 nm تا 700 nm باشد، قابل مشاهده بوده و در غیر این صورت امکان مشاهده آن وجود ندارد. بنابراین عبارت آخر نیز نادرست است.

(شیمی ا- کیهان زادگاه الفبای هستی: صفحه ۲۰)

(ممید ذبی)

«گزینه ۱» -۸۴

این عنصر Cr_{24} است.

بررسی عبارت‌ها:

- نادرست؛ زیرلایه با اعداد کوانتموی $l=1$ و $n=4$ ، همان $4p^4$ بوده که در Br_{35} دارای ۵ الکترون ($4p^5$) است. در حالی که 24Cr دارای ۶ الکترون ظرفیت است.
- درست

- نادرست؛ آخرین زیرلایه $4s^1$ بوده و دارای یک الکترون است.

$$3d^1 \ 4s^2 \Rightarrow 3 = \text{شمار الکترون‌های ظرفیت}$$

- درست $(n+l): 3p^6, 4s^1 \Rightarrow 6+1=7$

(شیمی ا- کیهان زادگاه الفبای هستی: صفحه‌های ۲۱ و ۲۵)

(امیرمسعود حسینی)

«گزینه ۱» -۸۵

A : آرایش الکترون- نقطه‌ای اتم **A** به صورت $\overset{\circ}{A}$ است. در دوره دوم تنها O_8 آرایش الکترون- نقطه‌ای مشابه **A** دارد.

B : عنصر S_{16} دارای ۶ الکترون در زیرلایه $s(=0)$ و ۱۰ الکترون در زیرلایه $p(=1)$ اتم خود است. لایه ظرفیت

C : دو زیرلایه $s(=0)$ و $d(=1)$ دارای اعداد کوانتموی فرعی زوج هستند.

$$C: 1s^2 \ 2s^2 \ 2p^6 \ 3s^2 \ 3p^6 \ 3d^5 \ 4s^2 \Rightarrow 25\text{Mn}$$

لایه ظرفیت

شیمی ۱ و شیمی ۲

«گزینه ۳» -۸۱

بررسی عبارت‌ها:

آ) درست؛ ترتیب فراوانی ایزوتوپ‌های طبیعی هیدروژن به صورت $^3H > ^2H > ^1H$ و ترتیب فراوانی ایزوتوپ‌های طبیعی منیزیم به صورت $^{24}\text{Mg} > ^{25}\text{Mg} > ^{26}\text{Mg}$ است.

ب) نادرست؛ ایزوتوپ‌ها در خواص شیمیایی یکسان هستند.

پ) نادرست؛ نماد پوزیترون می‌تواند به صورت X^+ باشد.

ت) درست؛ در بین هشت عنصر فراوان تر سیاره مشتری ^{10}Ne ، ^7He و ^{18}Ar متعلق به گروه ۱۸ و ^{16}S متعلق به گروه ۱۶ هستند.

(شیمی ا- کیهان زادگاه الفبای هستی: صفحه‌های ۲۱، ۲۵ و ۱۵)

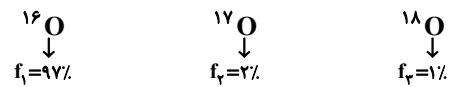
«گزینه ۲» -۸۷

(امیر هاتمیان)

ابتدا جرم اتمی میانگین هر کدام از عناصر داده شده را به دست می‌آوریم:

$$\bar{M}_{\text{Li}} = \frac{6 \times 6 + 7 \times 94}{6 + 94} = 6 / 94 \text{ amu}$$

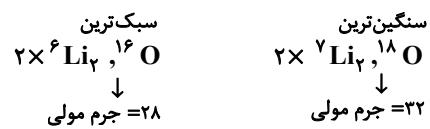
$$\bar{M}_{\text{O}} = \frac{16 \times 97 + 17 \times 2 + 18 \times 1}{100} = 16 / 94 \text{ amu}$$

$$\text{Li}_7\text{O} \Rightarrow \text{جرم یک واحد فرمولی از ترکیب} = 2 \times 6 / 94 + 1 \times 16 / 94 = 29 / 92 \text{ amu}$$

اگر همه ایزوتوپ‌ها دارای اختلاف عدد جرمی برابر یک باشند برای به دست آوردن تعداد ترکیب‌هایی با جرم مولی متفاوت که از این ایزوتوپ‌ها ساخته شده‌اند، از رابطه زیر استفاده می‌کنیم:

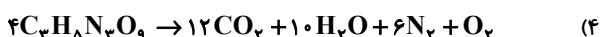
= تعداد ترکیب‌هایی با جرم مولی متفاوت

$$1 + \text{جرم مولی سبک ترین ترکیب} - \text{جرم مولی سنگین ترین ترکیب}$$

$$32 - 28 + 1 = 5 = \text{تعداد ترکیب‌های Li}_7\text{O}$$

(شیمی ا- کیهان زادگاه الفبای هستی: صفحه‌های ۲۱ و ۱۵)

$$\frac{H_2O}{CO_2} = \frac{\text{ضریب } 10}{\text{ضریب } 12} = \frac{5}{6}$$

(شیمی ا- ردپای گازها در زندگی: صفحه‌های ۴۷، ۵۰، ۵۱ و ۶۲ تا ۶۴)

(مسعود بعفری)

«گزینه ۴» -۸۸

فقط عبارت سوم درست است.

بررسی همه عبارت‌ها:

عبارت اول: عناصر D و G به ترتیب معادل کربن و اکسیژن هستند. یکی از ترکیب‌های مولکولی حاصل از آن‌ها، CO_2 با مدل فضایبرکن می‌تواند باشد.

عبارت دوم: D کربن است و ترکیب حاصل از آن با هیدروژن، متان (CH_4) با ۵ اتم است.

عبارت سوم: عناصر E و G به ترتیب کلر و اکسیژن هستند. هر دوی این عناصر در دما و فشار اتاق به شکل مولکول‌های دواتمی یافت می‌شوند.

عبارت چهارم: با توجه به آرایش الکترونی A و G، این عناصر آلومینیم و اکسیژن هستند و ترکیب حاصل از آن‌ها آلومینیم اکسید (Al_2O_3) است. در تشکیل یک مول از این ترکیب یونی، ۶ مول الکترون بین فلز و نافلز مبادله می‌شود. این در حالی است که D چهار الکترون ظرفیتی دارد.

عبارت پنجم: E کلر است و مولکول حاصل از آن در دما و فشار اتاق به صورت مولکول‌های دواتمی Cl_2 دیده می‌شود. ساختار لوویس این مولکول

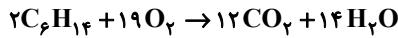
$$:Cl-Cl: \Rightarrow \frac{n.e}{p.e} = \frac{6}{1} = 6 \quad \text{به صورت مقابل است:}$$

(شیمی ا- کلیوان زارگاه الغایی هستی: صفحه‌های ۳۸ تا ۴۳ و ۴۳)

(ممدرضا بهمنی)

«گزینه ۴» -۸۹

معادله واکنش سوختن هگزان در حضور اکسیژن به صورت زیر است:

با توجه به معادله موازن شده، به ازای سوختن ۲ مول هگزان (۱۷۲g) هگزان، ۱۹ مول اکسیژن (۶۰۸g) مصرف شده و تفاوت شمار مول‌های مصرفی هگزان و اکسیژن مصروفی برابر ۱۷ مول است، پس می‌توان گفت برای مصرف مجموعاً ۷۸۰ گرم واکنش‌دهنده، تفاوت شمار مول‌های هگزان و اکسیژن برابر ۱۷ مول است.

(واکنش‌دهنده) $312g = \text{تفاوت حجم بر حسب لیتر}$

$$\times \frac{17 \text{ mol}}{780 \text{ g}} \quad (\text{تفاوت شمار مول واکنش‌دهنده})$$

$$\times \frac{22/4 \text{ L}}{1 \text{ mol}} = \frac{152}{32 \text{ L}} \quad (\text{تفاوت شمار مول واکنش‌دهنده})$$

(شیمی ا- ردپای گازها در زندگی: صفحه‌های ۶۳، ۶۴، ۶۵ و ۶۶ تا ۸۰)

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: نادرست؛ ساده‌ترین اکسید گوگرد، SO_2 است که گوگرد دی‌اکسید نام دارد.

عبارت دوم: درست؛ عنصر اکسیژن در دما و فشار اتاق به شکل مولکول دو اتمی O_2 یافت می‌شود.

عبارت سوم: نادرست؛ بین S و Tc ، ۲۶ عنصر قرار گرفته است.

۱- (اختلاف عدد اتمی دو عنصر) = تعداد عناصر بین S و Tc

$$\Rightarrow 43 - 16 = 26$$

عبارت چهارم: نادرست؛ Mn و S به ترتیب ۷ و ۶ الکترون ظرفیت دارند. (شیمی ا- ترکیبی: صفحه‌های ۳۱ تا ۳۵ و ۵۴ تا ۵۶)

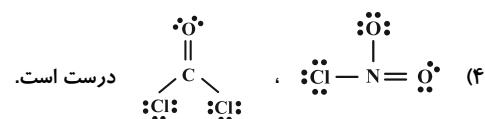
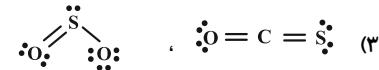
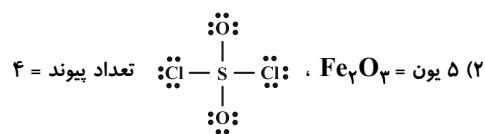
(همیده زین)

«گزینه ۴» -۸۶

(۱) $\leftarrow \text{شمار الکترون‌های ناپیوندی} = 2$

$$\frac{2}{8} = \frac{1}{4} \quad \text{شمار الکترون‌های بیپیوندی} = 8$$

اتم H از قاعده هشت‌تایی پیروی نمی‌کند ولی به آرایش گاز نجیب می‌رسد.

هر دو مولکول، ۴ جفت الکترون پیوندی دارند.

(شیمی ا- ردپای گازها در زندگی: صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

«گزینه ۱» -۸۷

گونه‌های تک اتمی که در این ارتفاع از سطح زمین بر مبنای کتاب درسی می‌توانند وجود داشته باشد، عبارتند از: O^+ , He^+ , O^+ , He .

الکترونی $3p^2 2s^2 He$ می‌تواند متعلق به یون O^+ باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) با توجه به متن صفحه ۵۰ کتاب درسی پایه دهم، در فرایند تهیه هوای مایع، گاز کربن دی‌اکسید در دمای $-78^\circ C$ به صورت جامد جدا می‌شود.

۳) متخصصان کشور ما تاکنون موفق به جداسازی گاز هلیم و تهیه آن از گاز طبیعی نشده‌اند.

در دمای اتاق ید جامد و برم مایع است، دلیل آن جرم مولی زیاد ید و نیروی بین مولکولی قوی‌تر آن نسبت به برم است.

(شیمی - آب آهنج زندگی؛ صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۳۶)

(امیرعلی بیات)

«گزینه ۴»

در فرایند اسمز مولکول‌های آب از بخش رقیق تر به بخش غلیظ‌تر می‌روند و اگر یک سمت غشاء، آب خالص باشد، هیچ‌گاه غلظت ۲ طرف غشاء با هم برابر نمی‌شود. روش صافی کربن مناسب برای از بین بردن میکروب‌ها نمی‌باشد و برای این کار باید از ضدغوفنی کننده‌هایی مثل ترکیب‌های کلردار استفاده کرد.

(شیمی - آب آهنج زندگی؛ صفحه‌های ۱۷۷ تا ۱۷۹)

(سعید تیرزو)

«گزینه ۴»

به دلیل وجود نمک و املاح بیشتر در آب دریا، میزان انحلال‌پذیری گاز اکسیژن در آب آشامیدنی نسبت به آب دریا بیشتر است. در نتیجه منحنی A انحلال‌پذیری گاز اکسیژن در آب دریا را نشان می‌دهد. در نقطه X، $\frac{۰}{۶}$ میلی‌گرم O_۲ در ۱۰۰ گرم آب حل شده است. با توجه به آن که جرم حل شونده بسیار کم است، می‌توان جرم محلول را برابر ۱۰۰ g در نظر گرفت.

بنابراین داریم:

$$\frac{۰}{۶} \times ۱۰^{-۳} = \frac{۶ \times ۱۰^{-۴}}{۱۰۰} \quad \text{درصد جرمی}$$

(شیمی - آب آهنج زندگی؛ صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶ و ۱۲۱)

(ممدرضا پورجاویر)

«گزینه ۳»

عبارت‌های اول و چهارم نادرست هستند.
بررسی برخی عبارت‌ها:

عبارت اول: رنگ سنگ‌های یاقوت، فیروزه و زمرد به ترتیب سرخ، آبی و سبز بوده که مربوط به ترکیب‌های فلزهای واسطه موجود در آن‌ها می‌باشد.

عبارت دوم: نخستین عنصری که لایه الکترونی سوم آن کاملاً پر

می‌شود، C_{۲۹} است که می‌تواند کاتیون‌های Cu⁺ و Cu^{۲+} تولید کند.

عبارت چهارم: اولین عنصر واسطه از جدول دوره‌ای عنصرها (Sc) دارای عدد

اتمی ۲۱ است. بنابراین با توجه به نماد M_{۲۱}^{۴۵} تعداد نوترون‌های موجود در

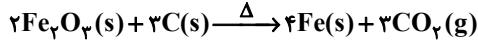
هسته اتم آن (ذررهای زیراتومی خنثی) برابر با $۲۴ - ۲۱ = ۳$ خواهد بود.

(شیمی - قرئ هدایای زمینی را برآوریم؛ صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۷)

(یاسر راش)

«گزینه ۴»

معادله موازن شده واکنش‌ها به صورت زیر است:

(امیرعلی بیات)

«گزینه ۳»

عبارت گفته شده برای ترکیبات یونی محلول در آب صدق می‌کند. در میان مواد گفته شده Ca_۲(PO_۴)_۲ و Mg(OH)_۲ ترکیباتی یونی نامحلول در آب و رسوب هستند و CO_۲ مورد دیگر محلول در آب هستند.

(شیمی - آب آهنج زندگی؛ صفحه ۱۳۳)

(هادی مهریزاده)

«گزینه ۴»

دستگاه گلوکومتر دستگاهی است که میلی‌گرم گلوکز (C_۶H_{۱۲}O_۶) را در دسی‌لیتر از خون نشان می‌دهد. با توجه به آن داریم:

$$\frac{\text{گلوکز } ۱\text{ mol}}{۱۸۰\text{ g}} \times \frac{\text{گلوکز } ۱\text{ mol.L}^{-۱}}{۰.۰۰۴\text{ mol}} = \frac{۷۲ \times ۱۰}{۱\text{ L}}$$

نکته: در صورتی که $d = ۱$ برای محاسبه ppm کافی است عددی را که دستگاه گلوکومتر نشان می‌دهد را در ۱۰ ضرب کنید.

$$\text{ppm} = ۷۲ \times ۱۰ = ۷۲۰\text{ ppm}$$

همچنین می‌توان از محاسبات استوکیومتری نیز به ppm رسید:

$$\text{خون } ۱\text{ mL} \times \frac{۱\text{ g}}{۱\text{ mL}} \times \frac{۱۰۰\text{ mL}}{\text{خون } ۱\text{ L}} = \text{جرم خون}$$

$$\text{ppm} = \frac{\text{جرم گلوکز (حل شونده)}}{\text{جرم خون (محلول)}} \times ۱۰^۶$$

$$\Rightarrow \text{ppm} = \frac{۷۲ \times ۱۰^{-۳}\text{ g}}{۱۰۰\text{ g}} \times ۱۰^۶ = ۷۲۰\text{ ppm}$$

(شیمی - آب آهنج زندگی؛ صفحه‌های ۹۱، ۹۵ و ۹۶)

(محمد عظیمیان زواره)

«گزینه ۱»

با توجه به مقادیر انحلال‌پذیری نمک X، معادله انحلال‌پذیری آن به صورت S = $-0 / ۳\theta + ۳۸$ مقابل می‌باشد.

$$X = ۵۰^\circ\text{C} \Rightarrow S = -(0 / ۳ \times ۵۰) + ۳۸$$

$$\Rightarrow S = ۲۳\text{ g}$$

$$y = ۰ / ۸ \times ۳۰ + ۷۲ \Rightarrow \text{نمک } ۳۰^\circ\text{C}$$

$$\Rightarrow S = ۹۶\text{ g}$$

$$96 - 23 = 73\text{ g}$$

چون انحلال‌پذیری نمک X با افزایش دما کاهش می‌یابد، چگالی محلول سیر شده آن در دمای‌های بایین تر بیشتر است.

(شیمی - آب آهنج زندگی؛ صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

(روزبه رضوانی)

«گزینه ۲»

بررسی گزینه‌های نادرست:

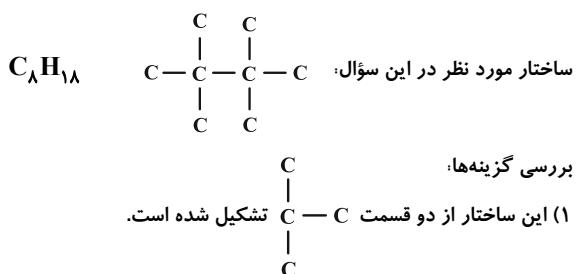
گشتاور دوقطبی هگزان نزدیک به صفر است. (دقیقاً صفر نیست)

گاز CO قطبی و N_۲ ناقطبی است. با توجه به جرم مولی نزدیک آن‌ها، پس نقطه جوش CO بالاتر است و راحت‌تر از N_۲ مایع می‌شود.

(سعید تیزرو)

«۴» - ۹۸

(۲) کربن های شماره ۲ و ۳ در زنجیر اصلی به هیچ اتم هیدروژن متصل نمی باشند، زیرا به ۴ اتم کربن متصل شده اند.

$$\frac{(2n+2)C - H}{(3n+1)} = \frac{18}{25} < \frac{3}{4} \quad (3)$$

(۴) نام آبیوک ترکیب: ۲، ۳، ۶-ترامتیل بوتان

نام آبیوک ترکیب مطرح شده در این گزینه: ۲، ۳، ۶-تری متیل اوکتان

$$2 + 2 + 3 + 3 < 2 + 3 + 6$$

در نتیجه این گزینه نادرست است و نمی توان آن را پذیرفت.

(شیمی ۲) - قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه های ۳۷ تا ۳۰

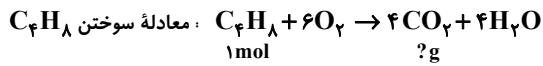
(امیر هاتمیان)

«۳» - ۹۹

گاز متان با فرمول CH_4 و جرم مولی $16 g \cdot mol^{-1}$ ، ساده ترین و اولین عضو خانواده آلکان ها است. بنابراین جرم مولی آلكن A که $\frac{3}{5}$ برابر جرم مولی متان است برابر $56 g$ است.

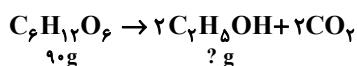
فرمول عمومی آلكن: C_nH_{2n}

$$14n \Rightarrow 14n = 56 \Rightarrow n = 4$$

$$\begin{aligned} ?g CO_2 &= 1mol C_4H_8 \times \frac{4 mol CO_2}{1mol C_4H_8} \times \frac{44 g CO_2}{1mol CO_2} \\ &= 4 \times 44 g CO_2 \end{aligned}$$

واکنش موازن شده تخمیر بی هوازی گلوکز برای تولید سوخت سبز (اتانول)

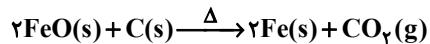

$$\begin{aligned} ?g C_2H_5OH &= 90 g C_6H_{12}O_6 \times \frac{1 mol C_2H_5OH}{180 g C_6H_{12}O_6} \\ &= 90 g C_2H_5OH \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\times \frac{4 mol C_2H_5OH}{1 mol C_6H_{12}O_6} \times \frac{46 g C_2H_5OH}{1 mol C_2H_5OH} = 46 g C_2H_5OH \end{aligned}$$

$$\frac{CO_2 \text{ جرم}}{\text{جرم اتانول}} = \frac{4 \times 44}{46} = 3/8$$

(شیمی ۲) - قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه های ۳۷، ۳۰ و ۳۴

اگر شمار مول های FeO و Fe_2O_3 در نمونه سنگ معدن را به ترتیب برابر x و y مول در نظر بگیریم؛ می توان نوشت:

$$(FeO = 72, Fe_2O_3 = 160: g \cdot mol^{-1})$$

$$72x + 160y = 68 \xrightarrow{+4} 18x + 40y = 17 \quad (I)$$

در هر مول FeO ، یک مول Fe و در هر مول Fe_2O_3 ، ۲ مول Fe وجود دارد؛ بنابراین می توان نوشت:

$$x + 2y = \frac{50/4}{56} = 0/9 \quad (II)$$

معادله های (I) و (II) را در یک دستگاه «دو معادله - دو مجهولی» حل می کنیم:

$$\begin{cases} x + 2y = 0/9 & (II) \\ 18x + 40y = 17 \Rightarrow 18(\underbrace{x + 2y}_{(III)}) + 4y = 17 & (I) \\ \Rightarrow y = \frac{17 - 18(0/9)}{4} = 0/2 \text{ mol } Fe_2O_3 \\ \xrightarrow{(II)} x = 0/5 \text{ mol } FeO \end{cases}$$

قسمت اول: در هر ۶۸ گرم از سنگ معدن، $\frac{1}{2}$ مول Fe_2O_3 وجود دارد.

يعني: $68 g \sim 0/2 \text{ mol } Fe_2O_3$

جمله موجود در $1/7$ تن از این سنگ معدن برابر است با:

$$? kg Fe_2O_3 = 1/2 \text{ ton} \times \frac{10^6 g}{1 \text{ ton}}$$

$$\times \frac{0/2 \text{ mol } Fe_2O_3}{68 g} \times \frac{160 g Fe_2O_3}{1 \text{ mol } Fe_2O_3} \times \frac{1 \text{ kg}}{10^3 g}$$

$$= 100 kg Fe_2O_3$$

قسمت دوم: در $1/7$ تن یا 1700 کیلوگرم از سنگ معدن 800 کیلوگرم FeO وجود دارد. بنابراین:

$$100 kg Fe_2O_3 \times \frac{10^3 g}{1 kg} = 100 kg FeO$$

$$\times \frac{1 mol Fe_2O_3}{160 g Fe_2O_3} \times \frac{4 mol C}{2 mol Fe_2O_3} \times \frac{12 g C}{1 mol C} \times \frac{1 kg}{10^3 g} = 40 kg C$$

$$\times \frac{1 mol FeO}{72 g FeO} \times \frac{1 mol C}{2 mol FeO} \times \frac{12 g C}{1 mol C} \times \frac{1 kg}{10^3 g} = 75 kg C$$

بنابراین برای استخراج آهن موجود در $1/7$ تن سنگ معدن آهن، مجموعاً به $90 + 75 = 165$ یا 165 کیلوگرم گرافیت نیاز است.

(شیمی ۲) - قدر هدایای زمینی را بدانیم؛ صفحه های ۲۱ تا ۲۴

۳) کربوکسیلیک اسیدها ترکیب‌هایی هستند که مزء ترش میوه‌هایی مانند انگور و کیوی را باعث می‌شوند. شمار اتم‌های کربن در این ترکیب‌ها از «چند» تا «چندین» عدد متغیر است و قطعاً به هر نسبتی در آب حل نمی‌شوند.

(شیمی ۲ - پوشک، نیازی پایان تاپزیر: صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

(مسین شاهسواری)

۱۰.۹ - گزینه «۳»

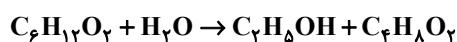
استر موجود در آناناس، اتيل بوتانوات می‌باشد که دارای ۲ پیوند $C-O$ و ۴ پیوند $C-C$ است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: آلان نامحلول است و باید انحلال‌پذیری آن کمتر 10% باشد.

گزینه «۲»: اسید آن ۴ کربنه و الكل سازنده استر موز ۵ کربنه است.

گزینه «۴»: واکنش آبکافت آن به صورت زیر است:

$$\text{? g } C_4H_8O_2 = 56 \text{ g } C_6H_{12}O_2 \times \frac{1 \text{ mol } C_6H_{12}O_2}{116 \text{ g } C_6H_{12}O_2}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol } C_4H_8O_2}{1 \text{ mol } C_6H_{12}O_2} \times \frac{88 \text{ g } C_4H_8O_2}{1 \text{ mol } C_4H_8O_2} = 42 / 48 \text{ g } C_4H_8O_2$$

(شیمی ۲ - پوشک، نیازی پایان تاپزیر: صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۲ و ۱۱۳)

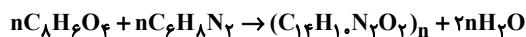
(مسین ناصری ثانی)

۱۱. گزینه «۴»

مونومرهای سازنده این پلی‌آمید و فرمول مولکولی آنها به صورت زیر است:

دی‌آمین	دی‌اسید	مونومر
		فرمول ساختاری
$C_6H_8N_2$	$C_8H_6O_4$	فرمول مولکولی

معادله واکنش تهیه پلی‌آمید:

$$41 / 5 \text{ kg } C_8H_6O_4 \times \frac{1000 \text{ g } C_8H_6O_4}{1 \text{ kg } C_8H_6O_4} \times \frac{1 \text{ mol } C_8H_6O_4}{166 \text{ g } C_8H_6O_4}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol } (C_{14}H_{10}N_2O_2)_n}{n \text{ mol } C_8H_6O_4} = 1 / 25 \text{ mol } (C_{14}H_{10}N_2O_2)_n$$

$$\Rightarrow \frac{41 / 5 \times 1000}{166n} = 1 / 25 \Rightarrow n = \frac{41500}{166 \times 1 / 25} = 200$$

(شیمی ۲ - پوشک، نیازی پایان تاپزیر: صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۲)

$$\bar{R}_B = \frac{\bar{R}_A}{3} = \frac{\bar{R}_C}{2} = \frac{\bar{R}_D}{1}$$

$$\bar{R} = \frac{\Delta[B]}{\Delta t} = \frac{\Delta[A]}{\Delta t} = \frac{\Delta[C]}{\Delta t}$$

(شیمی ۲ - در پی غذای سالم: صفحه‌های ۸۸ تا ۹۰)

(امیرعلی بیات)

۱۰.۷ - گزینه «۴»

C_2F_4 در حلال آبی حل نمی‌شود.

پلیمر سازنده الیاف پتو پلی‌سیانواتن می‌باشد که شامل یک جفت الکترون C_6H_8 می‌باشد. پلی‌اتن که دارای شاخه کربنی است و ظاهری شفاف دارد را پلی‌اتن سبک می‌نامند و پلی‌اتن بدون شاخه کربن با ظاهری کدر را پلی‌اتن سنگین می‌نامند. پلیمرها دسته‌ای از درشت مولکول‌ها هستند که دارای مونومرهای تکرارشونده می‌باشد. درصد جرمی کربن در آلان‌ها و پلیمرهای حاصل از آن‌ها ثابت و برابر با $\frac{6}{7}$ می‌باشد.

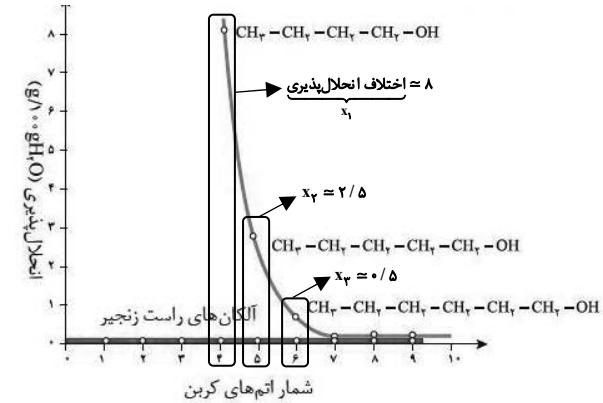
(شیمی ۲ - پوشک، نیازی پایان تاپزیر: صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(یاسر راش)

۱۰.۸ - گزینه «۴»

با توجه به نمودار زیر و موارد مشخص شده در آن، در میان اعضای هم کربن در دو خانواده، اعضا‌ی که شمار اتم‌های کمتری دارند، نسبت به اعضای هم کربن با شمار اتم‌های بیشتر، اختلاف انحلال‌پذیری (x) بیشتری دارند.

$$x_1 > x_2 > x_3 > \dots$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) انحلال‌پذیری ۱ - اوکتانول (هشتمن عضو خانواده الكل‌ها) و هگزان (ششمین عضو خانواده آلان‌ها) به ترتیب بزرگ‌تر و کوچک‌تر از 10% گرم در صد گرم آب است. بنابراین ۱ - اوکتانول برخلاف هگزان کم محلول است.

۲) عامل کاهش انحلال‌پذیری الكل‌ها در آب افزایش ناقطبی مولکول (R) و افزایش نیروی واندروالسی در آن می‌باشد، نه کاهش پیوند هیدروژنی.